

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2012

Anna Kopková

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov
Financing of Reconstruction of the Square of Bouzov Municipality

Student: Anna Kopková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Anna Kopková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 00 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov**
Financing of Reconstruction of the Square of Bouzov Municipality

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Územní samosprávné celky a zásady jejich hospodaření
 3. Analýza hospodaření obce Bouzov
 4. Návrh financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. 1. vyd. Praha: Linde, 2007. 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 25.11.2011
Datum odevzdání: 11.05.2012

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry



prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 3, 6, 7, 8, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 11. května 2012

.....

Anna Kopková

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Územní samosprávné celky a jejich hospodaření	7
2.1	Základní územní samosprávné celky - obce	7
2.2	Působnost obcí	8
2.3	Druhy obcí	9
2.4	Orgány obce	10
2.5	Rozpočtové hospodaření obce	13
2.5.1	Rozpočet obce	14
2.5.2	Rozpočtový proces	15
2.5.3	Rozpočtová skladba.....	16
2.5.4	Příjmy rozpočtu obce	18
2.5.5	Výdaje rozpočtu obce	22
3	Analýza hospodaření obce Bouzov	24
3.1	Obec Bouzov.....	24
3.1.1	Historie obce	24
3.1.2	Současnost obce	26
3.1.3	Orgány obce	28
3.2	Hospodaření obce Bouzov	29
3.2.1	Příjmy obce	30
3.2.2	Výdaje obce.....	38
4	Návrh financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov	42
4.1	Rekonstrukce náměstí obce Bouzov	42
4.1.1	Historické souvislosti	42
4.1.2	Současný stav	42
4.1.3	Projekt rekonstrukce.....	43
4.2	Možnosti financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov	46
4.2.1	Financování prostřednictvím vlastních zdrojů	46
4.2.2	Financování prostřednictvím cizích zdrojů - dotace	47
4.2.3	Financování prostřednictvím cizích zdrojů – úvěr	53

4.2.4	Financování prostřednictvím cizích zdrojů – obligace.....	55
4.3	Navržená varianta financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov	55
5	Závěr	58
	Seznam použité literatury	63
	Seznam zkratek	66
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 Úvod

V základním zákoně České republiky č. 1/1993 Sb., tedy Ústavě České republiky, je obec definována jako základní územní samosprávný celek. Jedná se o územní společenství občanů, které má právo na samosprávu. Obec může vlastnit majetek a hospodařit dle vlastního rozpočtu.¹ Blíže jsou obce vymezeny v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Dle tohoto zákona jsou obce povinny pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.² Proto je důležité, aby obec byla schopna zabezpečit nejen dostatek peněžních prostředků k financování samotného provozu obce, ale i k realizaci investičních akcí. Záležitost jejich zajišťování je jednou ze zásadních otázek, se kterými se obce neustále potýkají. Tématem této bakalářské práce je problematika financování poměrně nákladné investiční akce, jako je rekonstrukce náměstí, kterou zamýšlí na svém území uskutečnit obec Bouzov. Jedná se o poměrně malou obec nacházející se v Olomouckém kraji.

Hypotézou této práce je, že lze najít různé možnosti k financování rozsáhlé investiční akce, jako je rekonstrukce náměstí v obci Bouzov.

Cílem bakalářské práce je navrhnout vhodnou variantu financování rekonstrukce náměstí v obci Bouzov tak, aby došlo k co nejmenšímu zatížení rozpočtu obce při její realizaci.

K dosažení cíle a ověření hypotézy bude využito metody analýzy a komparace jednotlivých příjmů a výdajů rozpočtu obce Bouzov v letech 2007 až 2011. Ze zjištěných údajů se provede syntéza a dedukce, na jejímž základě budou navrženy jednotlivé způsoby financování investiční akce.

Celá bakalářská práce je členěna do pěti částí. První a poslední část tvoří úvod a závěr. Druhá část, která je zaměřena především teoreticky, charakterizuje základní územní samosprávné celky, tedy obce, popisuje jejich působnost, druhy a orgány. Dále je zde definován rozpočet obce, rozpočtový proces, rozpočtová skladba a příjmy a výdaje obecního rozpočtu. Třetí, praktická část, je zaměřena na popis, historii a současnost obce Bouzov a instituce a orgány působící v této obci. V závěru této části je provedena analýza hospodaření obce Bouzov v letech 2007 až 2011, jsou zde tedy popsány příjmy a výdaje rozpočtu obce Bouzov. Čtvrtá část práce je ryze praktická. Je zde představena konkrétní investiční akce, kterou je rekonstrukce náměstí obce Bouzov. Následně jsou ukázány možné varianty financování této

¹ Zákon č. 1/1993 Sb., ústavní zákon ve znění pozdějších předpisů.

² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.

investiční akce a z možných návrhů je vybrán neoptimálnější způsob financování celého projektu.

Informace a podklady potřebné pro zpracování bakalářské práce jsou získány z odborných knižních titulů, platných právních norem, internetových zdrojů, interních materiálů poskytnutých zaměstnanci obecního úřadu obce Bouzov a konzultací se zaměstnanci obecního úřadu.

2 Územní samosprávné celky a jejich hospodaření

Druhá část práce, která je zaměřena především teoreticky, charakterizuje základní územní samosprávné celky, tedy obce, popisuje jejich působnost, druhy a orgány. Dále je zde definován rozpočet obce, rozpočtový proces, rozpočtová skladba a příjmy a výdaje obecního rozpočtu.

Územní samosprávou rozumíme formu veřejného vládnutí (veřejné moci) a veřejné správy, kdy stát předává část výkonu veřejné správy do rukou nestátních subjektů. Územní samospráva je považována jako důležitý projev demokratizace společnosti. Občané mohou jejím prostřednictvím územní samosprávy realizovat své právo na řízení určitého území, které je menší než stát, a uskutečňovat své pravomoci vymezené v Ústavě a příslušných zákonech, při vytvoření potřebných ekonomických podmínek.³

V České republice existuje dvoustupňový systém územní samosprávy, základními územními samosprávnými celky jsou **obce** a vyššími územně samosprávnými celky jsou **kraje**.⁴

2.1 Základní územní samosprávné celky - obce

Obec, tedy **základní celek územní samosprávy**, je vždy součástí vyššího samosprávného celku - kraje. Dle zákona o obcích je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů, které je zároveň vymezeno hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací. Obec vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.⁵

Obce jsou definovány třemi základní znaky:

- **území**,
- **občané**,
- **působnost** - správa veřejných záležitostí v hranicích obce (na katastrálním území obce).⁶

Území obce tvoří jedno či více katastrálních území. Každá část území České republiky je součástí území některé obce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

³ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 108.

⁴ Zákon č. 1/1993 Sb., ústavní zákon ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.

⁶ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 119.

Občané obce žijí na území obce. Dle zákona o obcích se jedná se o fyzické osoby, které jsou státními občany České republiky a mají v obci hlášen trvalý pobyt.⁷

2.2 Působnost obcí

Působnost znamená **okruh činností** subjektu veřejné správy v rámci úpravy určitých společenských vztahů (věcná působnost), na určitém území (prostorová, místní či též územní působnost), vůči určitému okruhu osob (osobní působnost) a v určitém čase (časová působnost).⁸ Rozsah působnosti má vliv na objem příjmů a výdajů územních rozpočtů a na rozsah přerozdělovacích procesů.⁹

Dle zákona o obcích plní obce následující působnosti:

Samostatná působnost (vlastní samosprávná funkce)

Samostatná působnost obce je působnost v záležitostech, ve kterých obec může samostatně rozhodovat.¹⁰ V ČR je výkonem veřejné správy a samosprávy v samostatné působnosti pověřeno zastupitelstvo obce, které svým rozhodnutím pověřuje vlastní realizaci samostatné působnosti výkonným orgánům obecního úřadu.¹¹

Obec v samostatné působnosti hospodaří, zpracovává program rozvoje územního obvodu obce, zakládá právnické osoby obce a organizační složky obce, účastní se v právnických osobách, vydává obecně závazné vyhlášky, stanovuje osobní a věcné výdaje na činnost obecního úřadu a zvláštních orgánů obce, organizuje, řídí, personálně a materiálně zabezpečuje obecní úřad, pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytvoření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb občanů obce atp. Na základě zvláštních předpisů do samostatné působnosti obce dále patří územně plánovací dokumentace, zřizování a správa předškolních zařízení, základních škol, základních uměleckých škol a zařízení jim sloužících, vybírání místních poplatků, vedení obecní kroniky a další.¹²

⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.

⁸ KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 122.

⁹ PEKOVÁ, Jitka, *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, s. 22.

¹⁰ KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 124.

¹¹ PEKOVÁ, Jitka, *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, s. 346.

¹² KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 124 – 147.

Přenesená působnost (přenesená funkce)

Přenesená působnost znamená, že je na orgány obce ze zákona delegován výkon státní správy. Vykonávají ji výkonné orgány obcí, které jsou kontrolovány orgány státní správy.¹³ Do přenesené působnosti obce patří například vydávání nařízení obce, rozhodování o místních a účelových komunikacích, projednávání přestupků nebo ochrana přírody a ovzduší.¹⁴

Dle míry přenesené působnosti rozlišujeme:

1. **obce**, na které je přenesen základní výkon státní správy (= všechny obce), mohou se též nazývat jako obce 1. stupně přenesené působnosti. Všechny obce je 6251¹⁵,
2. **obce s matričním úřadem**,
3. **obce se stavebním úřadem**,
4. **obce s pověřeným obecním úřadem**, které také lze označit jako obce 2. stupně přenesené působnosti. Zahrnují agendu matričního i stavebního úřadu.
5. **obce s rozšířenou působností**, které jsou zároveň i obcemi s pověřeným obecním úřadem. Dle zákona ve svém správním obvodu zabezpečují výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím. Vždy se jedná o statutární města a určené městské části v Praze.¹⁶

2.3 Druhy obcí

V historii se obce tradičně rozdělovaly na **vesnice, městečka (městysy) a města**. Důraz na toto členění byl kladen především v době feudalismu, kdy označení souviselo s odlišným právním postavením obce. Po zrušení poddanství však označení ztratilo smysl a jednalo se pouze o prestižnost označení. Pojem vesnice se již neužívá, i když v obecném vnímání jsou to obce, které nejsou městy nebo městysy.¹⁷

V dnešní době, dle zákona o obcích, rozlišujeme tyto **druhy obcí**:

- **obce**,
- **města**,
- **městysy**,
- **statutární města**,

¹³ PEKOVÁ, Jitka, *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 83.

¹⁴ ČÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL, *Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*, s. 21.

¹⁵ CZSO. *Vývoj počtu obcí v České republice podle krajů (stav k 1. 1. 2011)*.

¹⁶ KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 121.

¹⁷ KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 94 – 95.

- **Hlavní město Praha.**¹⁸

Obce, které nejsou městy ani městysy.

Města jsou obce, které byly městy ke dni účinnosti zákona o obcích č.128/2000 Sb. Obce, které byly městem před 17. 5. 1954, se mohou stát městem, pokud o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny. Novými městy se mohou stát obce, které splní požadavek nejméně 3 000 obyvatel a za město je určí předseda Poslanecké sněmovny.

Městysy se mohou stát obce, které tento titul užívaly před 17. 5. 1954, pokud o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny. Jinak se obec novým městysem stát nemůže.

Statutární města jsou zvlášť významná města, jejichž správa je odlišná, protože mohou obecně závaznou vyhláškou rozčlenit území města na městské obvody, nebo městské části. Téměř ve všech statutárních městech v současnosti sídlí krajské úřady. Jedná se o města: Kladno, Mladá Boleslav, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Teplice, Most, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Ostrava, Opava, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek – Místek, Havířov a Karviná.

Hlavní město Praha se člení na městské části. Má zvláštní postavení jako hlavní město státu – město s působností kraje. Z jeho postavení hlavního města však přímo neplynou žádná zvláštní práva.¹⁹

2.4 Orgány obce

V České republice jsou orgány obce:

- **zastupitelstvo obce,**
- **rada obce,**
- **starosta,**
- **obecní úřad,**
- **výbory a komise.**

Zastupitelstvo obce je vrcholným orgánem obce.²⁰ Je voleno přímo obyvateli obce na dobu čtyř let. Právo volit a být volen do zastupitelstva mají všichni občané Evropské unie s trvalým

¹⁸ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 120 – 121.

¹⁹ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 120 – 121.

KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 94 – 99.

pobytem v obci starší 18 let.²¹ Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce a je stanoven tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci:

- nad 500 do 3 000 obyvatel 7 až 15 členů,
- nad 3 000 do 10 000 obyvatel 11 až 25 členů,
- nad 10 000 do 50 000 obyvatel 15 až 35 členů,
- nad 50 000 do 150 000 obyvatel 25 až 45 členů,
- nad 150 000 obyvatel 35 až 55 členů.²²

Zastupitelstvo obce je kompetentní rozhodovat ve všech samosprávných záležitostech kromě těch, které patří do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje jako vyššího samosprávného celku.²³ Například schvaluje program rozvoje území obce, rozpočet obce, závěrečný účet obce, výši osobních a věcných nákladů obecního úřadu, výši odměn starostu a členů zastupitelstva, přijetí nebo převzetí úvěru, půjčky, převzetí dluhu, záruky, emisi komunálních obligací, založení, zřízení nebo zánik svých organizačních složek, příspěvkových organizací a obecně prospěšných společností, založení obchodních společností, u nichž bude obec zakladatelem nebo spoluzakladatelem, obecně závazné vyhlášky v rámci samostatné působnosti a rozhoduje v majetkových záležitostech. Pro rozhodnutí, volbu, či usnesení je třeba nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva. Jednání jsou ze zákona veřejná, zastupitelé jsou povinni dodržovat schválený jednací řád a scházet se minimálně jednou za tři měsíce. Z řad zastupitelů se volí členové rady obce. V přenesené působnosti zastupitelstva je schvalování územně plánovací dokumentace.²⁴

Rada obce je výkonný orgán, zabezpečující nepřetržité trvání správy obce. V rámci samostatné působnosti je rada odpovědná zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti rozhoduje jen, stanoví-li tak zákon (např. vydává nařízení obce). Nezřizuje se v obcích, kde má zastupitelstvo méně než 15 členů. Radu tvoří 5 až 11 členů, počet členů rady je lichý a zároveň nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Členy rady jsou starosta, místostarosta a ostatní členové rady, kteří jsou voleni z řad zastupitelstva. Pokud v obci není

²⁰ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 126.

²¹ KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 169.

²² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.

²³ PEKOVÁ, Jitka, *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, s. 351.

²⁴ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 126 - 128.

zřízena rada, zastává její funkci starosta, v některých výjimkách zastupitelstvo. Schůze rady svolává starosta dle potřeby, jsou neveřejné a vyhotovuje se z nich zápis.²⁵

Starosta je hlavním představitelem obce, který obec zastupuje navenek. Starosta je volen zastupitelstvem z řad zastupitelů. Zastupitelstvu se rovněž zodpovídá ze své činnosti.²⁶ V případě, že není v obci zřízena funkce tajemníka, plní jeho úkoly.²⁷

Místostarosta zastupuje starostu v jeho nepřítomnosti. Ve větších městech, kde může být zvoleno i více místostarostů, určí zastupitelstvo pořadí, v jakém budou starostu zastupovat.

Tajemník je pracovníkem obecního úřadu v zaměstnaneckém poměru, který řídí obecní úřad. Funkce se povinně zřizuje u obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností, v ostatních obcích je zřízení této funkce nepovinné. Tajemník plní funkci zaměstnavatele - řídí a kontroluje pracovníky obecního úřadu, uzavírá a ukončuje s nimi pracovní poměr, stanovuje jim platy podle mzdových předpisů. V samostatné působnosti plní úkoly uložené zastupitelstvem, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti a řídí organizace, které zřídila obec. V přenesené působnosti vykonává státní správu dle zákona o obcích.²⁸

Obecní úřad je výkonným orgánem obce. V samostatné působnosti plní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo a rada, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. V přenesené působnosti vykonává státní správu s výjimkou věcí patřících do působnosti jiného orgánu obce.²⁹ Zřizuje úřední desku, je povinen pořídit si jeden výtisk Sbírky zákonů, Věstník právních předpisů kraje a kroniku obce a zpřístupnit je k nahlédnutí každému v úředních hodinách.³⁰ Tvoří jej starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta, ale řídí jej jmenovaný tajemník – pokud je tato funkce zřízena. I v malých obcích je vždy zřízen obecní úřad, i když nemusí mít žádného zaměstnance, skládá se například pouze ze starosty a místostarosty.³¹

²⁵ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 128. KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 195 - 199.

²⁶ KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 199 - 200.

²⁷ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 128 - 129.

²⁸ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 130.

²⁹ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 130.

³⁰ KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 209.

³¹ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 130. KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 207.

Obecní úřad se může na základě rozhodnutí rady členit na **odborny a oddělení**. Čím je obec větší, tím je organizační struktura úřadu složitější. Struktura a názvy odborů a oddělení nejsou ze zákona stanoveny, oddělení se mohou vytvářet i bez zřízení odborů a taktéž odborny bez oddělení. **Odbory** jsou výkonnými orgány, jejich počet a pracovní náplň je závislá na velikosti obce, či rozsahu samostatné a přenesené působnosti. Jedná se například o obor finanční, školství a vzdělání, místního podnikání, kultury a sportu, zdravotní, sociální, majetkový, personální, kontrolní, životního prostředí, dopravy, apod. Ve větších městech se odborny mohou dělit na jednotlivá **oddělení**. Aby bylo řízení obce efektivní, musí spolu odborny a oddělení spolupracovat.³²

Výbory zřizuje zastupitelstvo obce jako své kontrolní a iniciativní orgány. Plní úkoly uložené zastupitelstvem a jsou mu také odpovědné. Počet výborů závisí na rozhodnutí zastupitelstva, ale dle zákona musí být zřízen **finanční výbor** a **kontrolní výbor**. Může být zřízen i výbor pro národnostní menšiny a další výbory jako například osadní výbor. Předsedou výboru je, s výjimkou osadního výboru, vždy člen zastupitelstva obce. Minimální počet členů výboru jsou tři a jejich počet musí být lichý, členem nemůže být starosta, místostarosta, tajemník a osoby zabezpečující hospodaření obce.³³

Komise zakládá rada obce jako své poradní a iniciativní orgány. Radě předkládají návrhy a náměty v rámci samostatné působnosti obce. Starosta může komisi svěřit i výkon státní správy – komise se stává výkonným orgánem v přenesené působnosti na svěřeném úseku činnosti. V oblasti přenesené působnosti a na daném svěřeném úseku je komise podřízena a odpovědná starostovi a její předseda musí mít zvláštní odbornou způsobilost, např. v přestupkové komisi může být předsedou osoba s právníkým vzděláním.³⁴

2.5 Rozpočtové hospodaření obce

K zajištění fungování a financování územní samosprávy jsou určeny územní rozpočty a mimorozpočtové fondy. Rozpočty územních samosprávných celků, například rozpočty obcí jsou důležitým článkem v soustavě veřejných rozpočtů.³⁵

³² PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 130 - 131.

KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 207 – 209 a 356.

³³ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 129.

KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 211.

³⁴ KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*, s. 214.

³⁵ PEKOVÁ, Jitka, *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, s. 211.

Hospodaření obce s rozpočtovými prostředky upravuje zákon o obcích a **zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů**, kde je vymezena tvorba, obsah, postavení a funkce rozpočtu územních samosprávných celků.

2.5.1 Rozpočet obce

Rozpočet je základním prvkem finančního hospodaření obcí. Rozpočet obce je možno definovat jako:

- **decentralizovaný peněžní fond**, ve kterém se sdružují jednak příjmy získané na základě jejich přerozdělování v soustavě veřejných rozpočtů, tak příjmy získané vlastní činností obce, prostřednictvím kterých se financují veřejné a smíšené statky. Stejně jako u ostatních veřejných rozpočtů se tento peněžní fond tvoří, rozděluje a používá na principu **nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence**.
- **bilanci** příjmů a výdajů obce za rozpočtové období, které je v ČR kalendářní rok.³⁶ Dlouhodobým cílem hospodaření obce by měl být **vyrovnaný** rozpočet, kdy se příjmy rovnají výdajům, případně **přebytkový** rozpočet, kdy jsou příjmy vyšší než výdaje – vytvoří se tak rozpočtová rezerva. **Schodkový** rozpočet, kdy jsou příjmy nižší než výdaje, se musí vyrovnat z rezerv vytvořených v minulosti, či si musí obec vypůjčit návratné finanční prostředky a zadlužit se.³⁷
- **finanční plán**, který by měl zajistit solventnost obce. Při plánování příjmů a výdajů obce se musí počítat s rozpočtovým omezením. Jedná se především o příjmy jako rozpočtové omezení – obec není finančně soběstačná a má omezené pravomoci, jak ovlivnit výši svých příjmů.³⁸
- **nástroj prosazování cílů municipální politiky** na úrovni územní samosprávy. Je nástrojem realizace volebních programů a nástrojem prosazování lokálních zájmů a preferencí obyvatelstva daného území, nástrojem financování potřeb obce, je nástrojem jejího řízení.³⁹

³⁶ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ, *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, s. 57.

³⁷ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 262.

³⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ, *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, s. 58.

³⁹ PEKOVÁ, Jitka, *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 201.

2.5.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je souhrn činností orgánů obce, který zahrnuje:

- **návrh rozpočtu,**
- **schválení rozpočtu,**
- **plnění rozpočtu,**
- **kontrolu rozpočtu.**⁴⁰

Rozpočtové období na úrovni územní samosprávy, na které se rozpočet obce sestavuje, je shodné s rozpočtovým obdobím celé rozpočtové soustavy České republiky, a to jeden kalendářní rok. Rozpočtový proces je zpravidla delší, musí začít před zahájením rozpočtového období a končí po jeho skončení, většinou trvá **1,5 až 2 roky**.⁴¹

První etapou rozpočtového procesu je sestavení **návrhu rozpočtu**, které zpravidla provádí výkonný orgán obce, většinou finanční odbor. Je to jedna z nejobtížnějších fází, jelikož se musí zajistit, aby příjmy a výdaje rozpočtu byly reálné a splnitelné. Práce spojené se sestavováním návrhu rozpočtu by měly být zahájeny minimálně půl roku před začátkem rozpočtového období, na které je rozpočet sestavován. Návrh rozpočtu musí navazovat na rozpočtový výhled a na údaje z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria.⁴²

Etapa **schvalování rozpočtu** se skládá z projednání návrhu a vlastního schválení. Projednávání probíhá v rámci výkonných orgánů obce – radě, finančním výboru a komisích. Jejich připomínky finanční odbor zapracuje do nového rozpočtu. Poté je obec povinna návrh rozpočtu zveřejnit místně obvyklým způsobem, například na úřední desce, aby se k němu občané mohli písemně vyjádřit před schválením rozpočtu zastupitelstvem.⁴³ Rozpočet schvaluje zastupitelstvo obce nadpoloviční většinou hlasů všech zastupitelů obce.⁴⁴ Rozpočet může být schválen jako vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový.⁴⁵ Po schválení rozpočtu se rozpočet stává zákonem, podle kterého se hospodaří v následujícím roce.⁴⁶ Rozpočet musí být

⁴⁰ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 16.

⁴¹ PEKOVÁ, Jitka, *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 211.

TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 15.

⁴² PAŘÍZKOVÁ, Ivana, *Finance územní samosprávy*, s. 155 – 156.

MELION, Miloslav, *Finance územních samospráv*, s. 36 - 37.

⁴³ PAŘÍZKOVÁ, Ivana, *Finance územní samosprávy*, s. 157.

⁴⁴ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 18.

⁴⁵ PAŘÍZKOVÁ, Ivana, *Finance územní samosprávy*, s. 70.

⁴⁶ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 18.

reálný, pravdivý a úplný.⁴⁷ Pokud není rozpočet schválen před začátkem rozpočtového období, musí obec hospodařit podle pravidel **rozpočtového provizoria**, které musí schválit zastupitelstvo obce před zahájením rozpočtového roku.⁴⁸

Plnění rozpočtu a hospodaření v jeho rámci je složitým procesem, kdy se v průběhu rozpočtového roku shromažďují peněžní prostředky a následně se přerozdělují a využívají k financování veřejných statků na úrovni obce.⁴⁹

Výkonné a volené orgány obce pravidelně provádějí průběžnou **kontrolu** hospodaření obce s rozpočtem během rozpočtového období. Po skončení rozpočtového období probíhá následná kontrola. Výsledkem by měl být návrh opatření směřující k dalšímu zkvalitnění rozpočtového plánování a rozpočtového hospodaření obce, a to v návaznosti na další zpřesňování rozpočtové prognózy. Zastupitelstvo na základě zákona o obcích stanovuje pravidla kontroly, jejich četnost, konkrétní účel apod.

2.5.3 Rozpočtová skladba

V České republice uspořádává peněžní operace v rámci soustavy veřejných rozpočtů závazná **rozpočtová skladba**. Rozpočtová skladba je upravena vyhláškou Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.⁵⁰

Pro třídění všech příjmů a výdajů obcí dle rozpočtové skladby se uplatňují čtyři základní hlediska:

- **odpovědnostní,**
- **druhové,**
- **odvětvové,**
- **konsolidační.**⁵¹

Odpovědnostní hledisko (kapitolní hledisko) je pro obce nepovinné. Používá se především u členění příjmů a výdajů státního rozpočtu do kapitol. Třídění do kapitol vyjadřuje okruh působnosti a odpovědnosti správců kapitol (ministerstev a ústředních orgánů) při hospodaření s rozpočtovými prostředky.⁵²

⁴⁷ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ, *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, s. 70.

⁴⁸ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 18.

⁴⁹ PAŘÍZKOVÁ, Ivana, *Finance územní samosprávy*, s. 158.

⁵⁰ PAŘÍZKOVÁ, Ivana, *Finance územní samosprávy*, s. 69.

⁵¹ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 67.

⁵² PAŘÍZKOVÁ, Ivana, *Finance územní samosprávy*, s. 69.

Druhové hledisko je základním systémem třídění finančních operací v rozpočtové skladbě. K třídění se využívá čtyřmístný kód – na nejvyšší úrovni členění jsou třídy (jednomístný kód), které se dále dělí na podseskupení položek (dvoumístný kód), seskupení položek (třímístný kód) a jednotlivé položky (čtyřmístný kód), které jsou nejpodrobnější. Druhové hledisko třídí operace v rámci rozpočtu na příjmy (1. – 4. třída), výdaje (5. a 6. třída) a financování (8. třída).⁵³

Druhové třídění používá 8 tříd:

1. třída: Daňové příjmy
2. třída: Nedaňové příjmy
3. třída: Kapitálové příjmy
4. třída: Přijaté dotace (transfery)
5. třída: Běžné výdaje
6. třída: Kapitálové výdaje
8. třída: Financování

Třída č. 7 se nevyužívá.⁵⁴

Odvětvové hledisko třídí příjmy a výdaje dle odvětví. Vychází z účelu, na který se vynakládají finanční prostředky z rozpočtu v souvislosti se zajišťováním potřeb.⁵⁵ Opět se využívá čtyřmístný kód třídění, příjmy a výdaje se člení na skupiny (jednomístný kód), které se dále dělí na oddíly (dvoumístný kód), pododdíly (třímístný kód) a paragrafy (čtyřmístný kód).

Odvětvové třídění používá 6 skupin:

1. skupina: Zemědělství a lesní hospodářství,
2. skupina: Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
3. skupina: Služby pro obyvatelstvo,
4. skupina: Sociální věci a politika zaměstnanosti,
5. skupina: Bezpečnost státu a právní ochrana
6. skupina: Všeobecná veřejná správa a služby.⁵⁶

Konsolidační hledisko je spojeno s konsolidací rozpočtů.⁵⁷ Konsolidací rozpočtu vylučujeme duplicitní operace s jedněmi prostředky v rámci soustavy veřejných rozpočtů, například:

⁵³ PEKOVÁ, Jitka, *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 227.

⁵⁴ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 68.

⁵⁵ PAŘÍZKOVÁ, Ivana, *Finance územní samosprávy*, s. 72.

⁵⁶ PEKOVÁ, Jitka, *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 232 - 233.

peněžní převody mezi fondy a rozpočtem, převody mezi zřizovatelem a organizační složkou a mezi veřejnými rozpočty různých úrovní, např. státní rozpočet a rozpočet obce, rozpočet obce a rozpočet příspěvkové organizace.⁵⁸ Konsolidací rozpočtů neměníme jejich výslednou bilanci, jedná se pouze o korekci příjmů na jedné straně a korekci výdajů na stejné straně.

2.5.4 Příjmy rozpočtu obce

Příjmy rozpočtu obce jsou poměrně různorodé.⁵⁹ Pro účely této práce se nejpřehledněji člení dle **druhového hlediska rozpočtové skladby**. Jedná se o první 4 třídy – **daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace**. První tři třídy, tedy daňové příjmy, nedaňové příjmy a kapitálové příjmy mohou být také souhrnně nazývány **vlastními příjmy obce**.

2.5.4.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří ve většině vyspělých zemí nejvýznamnější skupinu příjmů obcí.⁶⁰ V České republice tomu není jinak, daňové příjmy činí více než polovinu všech příjmů obcí. Daňové příjmy zahrnují **příjmy z daní a příjmy z poplatků**.⁶¹

Příjmy z daní

Obce získávají příjmy celkem z devíti daní. Dle platného rozpočtového určení daní, máme dva druhy daní - **daně svěřené** a **daně sdílené**. U svěřených daní plyne celý výnos z daně do rozpočtu obce. Výnos ze sdílených daní je stanoven podílem na celostátně vybíraných daních.⁶² Konkrétně se jedná o tyto dvě **svěřené daně**:

Daň z nemovitostí je daní svěřenou tzn., že celý výnos plyne do rozpočtu obce, ve které se nemovitost nachází.⁶³ Týká se jak pozemků, tak staveb. Je jedinou daní, u které má obec možnost ovlivnit její výnos. Prostřednictvím obecně závazné vyhlášky může navýšit koeficienty pro výpočet daně ze stavebních pozemků, domů a bytů, a tak navýšit rozpočtové příjmy. Výše koeficientu je ale limitována zákonem.⁶⁴

⁵⁷ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 69.

⁵⁸ PEKOVÁ, Jitka, *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 233.

⁵⁹ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 266.

⁶⁰ PEKOVÁ, Jitka, *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 241.

⁶¹ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 22.

⁶² PEKOVÁ, Jitka, *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 253.

⁶³ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 26.

⁶⁴ MARKOVÁ, Hana, *Finance obcí, měst a krajů*, s. 77 - 82.

Daň z příjmu právnických osob, kdy je právnickou osobou sama obec je spojena s tím, že i obce mohou samostatně podnikat. Z této činnosti musí platit obec daň, nicméně celý její výnos je určen zpět do jejího rozpočtu, jedná se tedy opět o daň svěřenou.

Všechny následující daně jsou **daněmi sdílenými**.

Z **daně z příjmu fyzických osob z podnikatelské činnosti**, kterou platí podnikatelé s bydlištěm na území dané obce, této obci připadá 30% celostátního výnosu, a zbylá část se ještě dále přerozděluje mezi státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí.

Příjem obce z **daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti** je závislý na počtu pracovních míst, která se nachází v obci. Celkově se všem obcím přerozděluje 1,5% celostátního výnosu této daně a obcím připadá poměrná část.

Obcím je přerozdělováno 21,4% z 60% celostátního výnosu **daně z příjmů fyzických osob z podnikání** a 21,4% z celostátního výnosu **daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou, daně z příjmů právnických osob, daně z přidané hodnoty**. Obce získávají na základě zařazení do velikostní skupiny dle skutečného počtu obyvatel a rozlohy svého území, poměrnou část těchto daní. Od změny rozpočtového určení daní v roce 2008 jsou výnosy z těchto pěti daní obcím rozdělovány dle nových pravidel. Tři procenta ze zmiňovaných 21,4% z 60% a 21,4% celostátního výnosu se rozdělují obcím dle poměru rozlohy obce k rozloze celé republiky, tři procenta z 21,4% z 60% a 21,4% celostátního výnosu z těchto sdílených daní se rozdělí obcím dle podílu počtu obyvatel obce na celkovém počtu obyvatel republiky a 94% z 21,4% z 60% a 21,4% z celostátního výnosu z předchozích pěti daní se rozděluje mezi všechny obce podle počtu obyvatel upraveného koeficientem. Koeficient se liší podle toho, do které z 6 kategorií obec spadá.⁶⁵

Příjmy z poplatků

Kromě vyjmenovaných majetkových a důchodových daní plynou do rozpočtu obce i příjmy z poplatků. Jedná se o **místní poplatky, správní poplatky a poplatky spojené s životním prostředím**.

Místní poplatky jsou ustanoveny v zákoně o místních poplatcích. Mají charakter místních daní, jelikož za ně obec poplatníkovi neposkytuje žádnou protihodnotu či prospěch. Poplatky jsou v samosprávě obce, která se sama může rozhodnout, který ze soustavy místních poplatků

⁶⁵ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 27 – 29.

bude od poplatníků vybírat. Obec, která chce místní poplatek na svém území zavést, musí tak učinit obecně závaznou vyhláškou a v ní stanovit podrobnosti jeho vybírání v souladu s výše uvedeným zákonem. U většiny místních poplatků je zákonem stanovena pouze maximální výše jejich sazby v korunách či procentech, velikost poplatku se tak v různých obcích může lišit. Význam příjmů z místních poplatků není nijak značný, představují přibližně 2% celkových příjmů místních rozpočtů v ČR.⁶⁶

Dle **zákona č. 565/1990 Sb.**, o místních poplatcích, mohou obce vybírat tyto místní poplatky:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho napojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.⁶⁷

Správní poplatky jsou taktéž daňovými příjmy obce. Jedná se o příjmy z vlastní správní činnosti obce – za správní úkony v rámci přenesené působnosti.⁶⁸ Jedná se například o poplatky za opisy, výpisy, kopie z úředních záznamů, rejstříků, evidencí, listin nebo spisů, vystavení rodného, oddacího nebo úmrtního listu, ověření shody předloženého opisu, kopie, fotokopie s listinou, přijetí žádosti o udělení víza na území České republiky, nahlédnutí do živnostenského rejstříku, ověření podpisu nebo otisku razítka na listině nebo na jejím stejnopisu, udělení státního občanství České republiky, ověření pravosti dokladů, atd.⁶⁹ Výše konkrétního správního poplatku je uvedena v sazebníku zákona o správních poplatcích.

Poplatky spojené s péčí o životní prostředí plynou z převážné části do rozpočtu Státního fondu životního prostředí. Příjmem obce se stává pouze určitá část poplatků za znečišťování

⁶⁶ PAŘÍZKOVÁ, Ivana, *Finance územní samosprávy*, s. 90 - 91.

⁶⁷ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁸ PEKOVÁ, Jitka, *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 279.

⁶⁹ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů.

životního prostředí, která se přímo vztahuje na území obce.⁷⁰ Pro tyto poplatky je typické, že je již přímo stanoven účel, na který mají být získané prostředky v rámci rozpočtu obce použity. Jedná se například o odvody za odnětí zemědělské půdy, poplatky za odnětí lesního pozemku, poplatky za ukládání odpadů na skládkách, úhrady za činnost spojenou s těžbou surovin, poplatky za znečišťování ovzduší atd.⁷¹

2.5.4.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy vznikají obci z vlastní hospodářské činnosti. Slouží k částečné úhradě služeb, které obec poskytuje. Celkově by měly tvořit přibližně 10% všech příjmů obce. Podrobněji jsou členěny dle druhového hlediska třídění rozpočtové skladby.⁷² Nedaňovými příjmy obcí jsou například příjmy z vlastní činnosti, příjmy z poskytování služeb a výrobků, odvody příspěvkových organizací, příjmy z pronájmu majetku, výnosy z finančního majetku, přijaté sankční platby, dary a další.⁷³ Patří sem také tzv. **uživatelské poplatky** – poplatky za klasické smíšené veřejné statky, které obec zabezpečuje pro své občany – vodné, či stočné.

2.5.4.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy obce jsou spojeny s prodejem dlouhodobého majetku v jejím vlastnictví. Jedná se většinou o příjmy nahodilé a jejich výše je závislá na množství majetku obce. Obec se musí rozhodnout, zda majetek pronajme a bude z něj mít přijaté nájemné jako dlouhodobý nedaňový příjem, nebo jej prodá a získá tak jednorázový kapitálový příjem z prodeje.⁷⁴

2.5.4.4 Přijaté dotace

Přijaté dotace jsou nenávratné finanční prostředky, které obec může získat ze soustavy veřejných rozpočtů, konkrétně ze státního rozpočtu, státních mimorozpočtových fondů, z rozpočtů jednotlivých ministerstev, z rozpočtu krajů a z Evropské unie.⁷⁵ Tvoří podstatnou část příjmů obce, v průměru představují okolo 25% celkových příjmů obce.⁷⁶ Vlastní příjmy obcí (daňové příjmy, nedaňové příjmy a kapitálové příjmy) nestačí pokrýt potřebné výdaje a

⁷⁰ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 32.

⁷¹ MARKOVÁ, Hana, *Finance obcí, měst a krajů*, s. 96 – 97.

⁷² TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 34 – 35.

⁷³ Příloha vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁴ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 35.

⁷⁵ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 272.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ, *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, s. 147 – 149.

⁷⁶ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 39.

rozpočty obcí jsou bez příjmů z dotací finančně nesoběstačné.⁷⁷ Všechny přijaté dotace lze členit dle různých hledisek.

Dotace mohou být obcím poskytovány buď jako **účelové**, nebo **neúčelové**.

Účelové dotace jsou obcím poskytovány na předem vymezený účel či okruhy potřeb, které stanoví poskytovatel – nejčastěji na financování preferovaných statků, které obec zajišťuje. Podléhají ročnímu zúčtování a nevyčerpané prostředky, či prostředky použité na nesprávný účel, musí obec vrátit zpět do rozpočtu.⁷⁸ Účelové dotace mohou být buď běžné či kapitálové.

Běžné účelové dotace se využívají na financování provozních potřeb a zajišťování přenesené působnosti obce. **Kapitálové** účelové dotace jsou nepravidelné a jednorázové dotace na zajištění určitého standardu poskytovaných veřejných statků, například se poskytují obcím na financování konkrétní investiční akce.⁷⁹

Neúčelové dotace nejsou obcím poskytovány na předem vymezený účel, slouží například k vyrovnání schodku hospodaření. Obce tyto prostředky mohou využít dle svého uvážení a zacházet s nimi jako by to byly jejich vlastní příjmy. Propůjčují orgánům obce větší pravomoc a odpovědnost za hospodaření s nimi.⁸⁰

Dotace můžeme členit také na **nárokové** a **nenárokové**.

Nárokové dotace získávají obce automaticky po splnění určitých podmínek a dostávají je pravidelně, aniž by o ně musely žádat.⁸¹

Nenárokové dotace jsou dotace, které jsou poskytovány v rámci různých dotačních programů, které vyhlašují ministerstva či státní fondy apod. O tento druh dotací musí obce žádat na základě stanovených podmínek pro jejich získání. Celkový rozsah poskytovaných prostředků je omezen, a tak nemusí být každému požadavku o tuto dotaci vyhověno. Obce jsou nuceny aktivně se zapojit a předkládat kvalitní projekty, aby mohly tyto dotace získat.⁸²

2.5.5 Výdaje rozpočtu obce

Výdaje obcí jsou taktéž velmi různorodé a nejčastěji se člení dle **druhového hlediska členění rozpočtové skladby** – na **běžné** a **kapitálové výdaje**, jedná se o pátou a šestou třídu.

⁷⁷ PEKOVÁ, Jitka, *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, s. 184.

⁷⁸ PEKOVÁ, Jitka, *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, s. 136 – 137.

⁷⁹ PEKOVÁ, Jitka, *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, s. 147.

⁸⁰ PEKOVÁ, Jitka, *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, s. 186 – 187.

MARKOVÁ, Hana, *Finance obcí, měst a krajů*, s. 103.

⁸¹ TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 55.

⁸² TOMÁNEK, Petr, *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*, s. 38 – 39.

2.5.5.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje se používají k financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb v příslušném rozpočtovém období. Někdy se mohou nazývat neinvestiční, či provozní výdaje. Patří sem například výdaje na platy zaměstnanců v pracovním poměru, odměny členů zastupitelstva, na nákup knih, elektrickou energii, pohonné hmoty, služby pošt, opravy a udržování, neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím, a mnoho dalších.

2.5.5.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých, zejména investičních potřeb, které se běžně neopakují. Tyto investice jsou zpravidla jednorázové a přesahují jedno rozpočtové období. Kapitálové výdaje souvisí především s pořízením nových investic, ale i se splácením jistiny půjček, které si v minulosti obec vypůjčila na financování investice.⁸³

⁸³ PEKOVÁ, Jitka, *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 333 – 334.

3 Analýza hospodaření obce Bouzov

Třetí, praktická část, je zaměřena na popis, historii a současnost obce Bouzov a instituce a orgány působící v této obci. V závěru této části je provedena analýza hospodaření obce Bouzov v letech 2007 až 2011, jsou zde tedy popsány příjmy a výdaje rozpočtu obce Bouzov. Obec Bouzov jsem si vybrala, jelikož zde žiji od narození a mám k ní osobní vztah.

3.1 Obec Bouzov

Obec Bouzov se nachází v malebné krajině Dražanské vrchoviny v severozápadní části Olomouckého okresu, 28 km severozápadně od Olomouce a 13 km západně od města Litovel. Její přesná poloha je znázorněna na mapě v Příloze č. 1. Výraznou dominantou oblasti je zdejší hrad vyobrazený v Příloze č. 2, vystavěný na skalnatém ostrohu, u jehož úpatí se dnešní obec Bouzov rozkládá.⁸⁴ Obec leží v nadmořské výšce 554 metrů a má rozlohu 42,31 km².⁸⁵ Dle Českého statistického úřadu žilo v obci k 1. 1. 2011 celkem 1 529 obyvatel s průměrným věkem 41,6 let.⁸⁶ K obci náleží 13 přidružených částí – Bezděkov, Blažov, Bouzov, Dolý, Hvozdečko, Jeřmaň, Kadeřín, Kovářov, Kozov, Obectov, Olešnice, Podolí a Svojanov. Viz Příloha č. 2.

Tabulka 3.1 Vývoj počtu obyvatel Bouzova za posledních pět let

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvatel	1 503	1 508	1 529	1 529	1 529

Zdroj: vlastní zpracování na základě informací dostupných z http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=AGOBY6031PU_OB2.90&vo=tabulka.

3.1.1 Historie obce

Historie obce je úzce spojena s historií hradu Bouzov. První písemná zmínka o hradu a obci jako podhradí pochází z roku 1317, kdy se prvním majitelem hradu stal blíže neznámý šlechtic Búz z Búzova. Podle něj získal hrad i obec pravděpodobně svůj název. Po Búzovi patřil hrad i přilehlé panství mnoha šlechtickým rodům. Vlastnili jej Vildenberkové, významným rodem byli páni z Kunštátu a Poděbrad – někteří historikové se dokonce

⁸⁴ OBEC BOUZOV, *Bouzovsko: krajina & lidé*, s. 6 a 13.

⁸⁵ Základní informace, *Obec Bouzov* [online], dostupné z: <http://obec-bouzov.cz/index.php?nid=8565&lid=CZ&oid=1691571>.

⁸⁶ Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2011, *Český statistický úřad* [online], dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/1301-11>.

domnívají, že se na Bouzově narodil slavný český panovník Jiří z Poděbrad, sídlili zde Oppersdorfové, či Pergové z Pergu. Za vlády rodu Podstatských z Prusinovic, v 16. století, hrad vyhořel a stal se neobyvatelným. V roce 1696 jej musel hrabě František Josef Filip z Hodic z finančních důvodů prodat Řádu německých rytířů, kteří významně ovlivnili okolní dění.⁸⁷ Až v roce 1850 získal Bouzov po právní stránce nezávislost na majiteli panství Řádu německých rytířů a stal se součástí nově vzniklého hejtmanství v Litovli. Řád měl ale v obci nadále rozhodující pozici. V druhé polovině 19. století je Bouzov poměrně chudým městečkem, které je navíc hospodářsky závislé na bývalé vrchnosti. Nejvýznamnější událostí v dějinách obce se stala na přelomu 19. a 20. století velkorysá přestavba hradu, kterou uskutečnil nový velmistr řádu, arcivévoda Evžen Habsburský. Přestavba ovlivnila i celkový vzhled městečka, neboť výrazně stoupl počet zdejších obyvatel. Bouzov se stal kulturním a společenským střediskem celého okolí.⁸⁸ Hrad i panství patřili Řádu německých rytířů až do roku 1938, kdy byl hrad zestátněn a majetek zabaven.⁸⁹ Hrad se během 2. světové války stal sídlem příslušníků SS a nacističtí správci hradu představovali rozhodující moc v obci.⁹⁰ Byly zrušeny a zakázány společenské organizace Sokol a Orel, zabaveno kino.⁹¹ Válka poznamenala i blízké Javoříčko, které bylo 5. května 1945 vypáleno. Po druhé světové válce dochází na Bouzovsku k obnově válkou zničené země, budování socialismu a upevňování komunismu.⁹²

Obec Bouzov se v roce 1949 stala součástí Olomouckého kraje a od roku 1960 patřila i do Olomouckého správního okresu. Bouzov se stal střediskovou správní obcí, Místní národní výbor sídlil od roku 1964 v budově č. p. 2., která nesloužila pouze pro řízení obvodu, kromě kanceláří pro zaměstnance zde bylo umístěno kulturní středisko, lidová knihovna, úřadovna pobočky státní spořitelny, svatební síň a matriční kancelář. Po politickém převratu v roce 1968 byl na Bouzově zřízen Místní výbor Národní fronty. Působily zde tyto organizace a politické strany: KSČ (Komunistická strana Československa), ČSL (Československá strana lidová), SPB (Strana protifašistických bojovníků), SVAZARM (Svaz pro spolupráci s armádou), Myslivci Bouzov, Myslivci MS Kozov, ČČK (Český červený kříž), ČSPO (Český svaz požární ochrany), DV Jednoty (Dohlížecí výbor Jednoty), SČSP (Svaz československo-sovětského přátelství), SSM (Socialistický svaz mládeže), TJ Sokol

⁸⁷ *Hrad Bouzov: průvodcovský text.*

⁸⁸ O obci: Z historie. *Obec Bouzov* [online], dostupné z: <http://obec-bouzov.cz/>.

⁸⁹ *Hrad Bouzov: průvodcovský text.*

⁹⁰ TRAPL, Miloš, *Bouzov: Minulost a současnost hradu, obce a JZD "Mír"*, s. 55.

⁹¹ OBEC BOUZOV, *Bouzovsko: krajina & lidé*, s. 47.

⁹² OBEC BOUZOV, *Bouzovsko: krajina & lidé*, s. 49.

(Tělovýchovná jednota Sokol), ČSV (Český svaz včelařů), ČSCHDHZ (Český svaz chovatelů drobného hospodářského zvířectva) a JZD Mír Bouzov (Jednotné zemědělské družstvo Mír Bouzov). Činnost Místního výboru Národní fronty skončila v roce 1990, kdy rovněž ukončila činnost i řada organizací.⁹³

Po roce 1989 řešila obec Bouzov, stejně jako spousta ostatních obcí, dopad změn politického režimu z totalitního na demokratický. Většina obyvatel byla zaměstnána v oblasti zemědělství, kde se začal redukovat výrobní program a řada z nich tak zůstala bez práce. Lidé se museli přizpůsobit vzniklé situaci a tak začali podnikat jako drobní živnostníci a malovýrobci, mnoho z nich začalo za prací dojíždět do blízkých i vzdálených měst.⁹⁴ Obec Bouzov tak patří již několik let mezi obce s vyšší mírou nezaměstnanosti, která se pohybuje okolo 10 %. Například k 31. prosinci 2011 dosahovala míra nezaměstnanosti 9,6%.⁹⁵

Obec Bouzov se v roce 2002 stala „Vesnicí roku 2002 Olomouckého kraje“ především díky realizovaným investičním akcím, ale také dobrému hospodaření, rozvoji a vytváření příznivých podmínek pro podnikání, péči o stavební fond a vzhled obce, mírou občanské vybavenosti, péčí o přírodní prvky a zeleň v obci i v krajině kolem.⁹⁶

3.1.2 Současnost obce

Dnes patří obec Bouzov k nejnavštěvovanějším lokalitám Olomouckého kraje, která láká návštěvníky především díky již zmiňovanému hradu, kam každoročně zavítá přes 100 tisíc návštěvníků. Obec je součástí Mikroregionu Litovelsko a členem Místní akční skupiny Moravská cesta, o. s. Turisté zde mohou zavítat a taktéž navštívit Galerii v podhradí – areál historické zábavy s největší dřevěnou stavbou Trojského koně v Evropě a amfiteátre, sklářskou minihut, areál „Sportovních formulí“, kde se mohou svést na minikárách, nově otevřené Muzeum tradic a řemesel Bouzovska, nebo obnovené Panské rybníky. Nachází se tady Chrám sv. Máří Magdalény ze 14. stol., který se nachází na místním hřbitově, a Farní kostel sv. Gottharda z 16. stol. v centru obce Bouzov. V létě je možno absolvovat túry po značených turistických i cykloturistických trasách procházejících městem a okolím. V blízkém okolí se nachází obec Javoříčko s Památníkem obětí 2. světové války, vápencovými Javoříčskými jeskyněmi a Zkamenělým zámekem, město Loštice pověstné

⁹³ OBEC BOUZOV, *Bouzovsko: krajina & lidé*, s. 52 – 53.

⁹⁴ OBEC BOUZOV, *Bouzovsko: krajina & lidé*, s. 98.

⁹⁵ Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska: Nezaměstnanost v obcích a mikroregionech (od 1. 1. 2005) v okrese Olomouc za prosinec 2011. *Integrovaný portál MPSV* [online].

⁹⁶ OBEC BOUZOV, *Bouzovsko: krajina & lidé*, s. 101.

výrobou tvarůžků, Mladečské jeskyně, či město Litovel – „Moravské Benátky“, Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví, zámek Náměšť na Hané, Arboretum Bílá Lhota a mnoho dalších kulturních, historických a přírodních zajímavostí. Díky tomuto výletnímu charakteru okolí lze na Bouzově a v jeho blízkosti nalézt řadu hotelů, ubytoven, občerstvovacích zařízení a podnikatelů působících v oblasti služeb pro turisty.

Tabulka 3.2 Návštěvnost hradu Bouzov a památek v okolí Bouzova

Objekt	2006	2007	2008	2009	2010
Hrad Bouzov	110 493	110 904	100 401	107 415	98 863
Javoříčské jeskyně	45 391	49 799	43 476	43 868	40 737
Zámek Náměšť na Hané	24 063	29 215	29 109	29 102	29 365
Mladečské jeskyně	20 429	21 721	19 239	18 739	15 307
Arboretum Bílá Lhota	9 778	12 193	9 769	10 474	9 350
Muzeum tvarůžků Loštice	5 758	7 166	5 817	7 543	10 534

Zdroj: vlastní zpracování na základě informací dostupných z <http://www.kr-olomoucky.cz/statistiky-navstevnosti-turistickych-cilu-cl-102.html>.

V současnosti je nejaktivnějším pořadatelem kulturních a společenských akcí v obci je Sdružení dobrovolných hasičů. Přípravuje například oblíbený Zimní pochod, setkání horkovzdušných balonů - Balony nad hradem, pouť, Hasičský ples, Dětský maškarní bál a oslavy výročí spolku. Ke kulturnímu zázemí obce patří společenský sál v budově bývalého JZD, Radniční sál ve dvoře obecního úřadu a další akce lze pořádat i na hradním nádvoří či v Rytířském sále státního hradu Bouzov. Již tradičně se v hradním parku koná letní hudební festival Moravskéhrady.cz. Sportovní vyžití v obci nabízí místní tělocvična při ZŠ Bouzov, fotbalové hřiště a nově zrekonstruovaná posilovna. Každoročně pořádá TJ Sokol Bouzov tradiční turistický pochod „Bouzovská 30“ a organizuje fungování oddílu kopané.

Kromě těchto výše jmenovaných na Bouzově funguje Myslivecký spolek Bouzov a Kozov, Český svaz bojovníků za svobodu Bouzov – Javoříčko, Český svaz včelařů Bouzov, Klub seniorů a Spolek ochránců panských rybníků v Bouzově (Rybáři Bouzov) a Římskokatolická farnost Bouzov.

Lékařskou službu v obci zabezpečují 3 odborní lékaři, ve zdejším zdravotním středisku působí praktický lékař pro dospělé, zubní lékař a oční specialista. V obci jsou dva obchody se smíšeným zbožím, pobočka České pošty a.s., knihovna, 3 restaurační zařízení, hotel, kadeřnictví a mnoho drobných podnikatelů a firem specializujících se na autodopravu, opravy aut, elektroinstalace, instalatérské práce, kosmetické a masérské služby, manikúru, modeláž nehtů, pedikúru, opravy, servis a revize plynových zařízení, prodej a půjčování strojů, nářadí a nástrojů pro zahradu a stavbu, půjčování střešních boxů, nosičů kol, lyží a snowboardů,

stavební činnost, truhlářství a stolařství, zámečnické práce a zemní práce, nachází se zde také stáj a jízďárna koní, pila, květinářství, veterinární lékař, zlatnictví a mnoho dalších.⁹⁷

Obec je zřizovatelem jedné příspěvkové organizace – Základní škola, Mateřská škola, Školní jídelna a Školní družina Bouzov, které jsou určeny především pro děti z Bouzova a z přidružených částí obce. Organizace byla založena v roce 1992.⁹⁸

3.1.3 Orgány obce

Obec Bouzov je obcí se samostatnou působností. Samospráva je vykonávána orgány, kterými jsou zastupitelstvo obce, rada obce, starosta a místostarosta a výbory. V rámci přenesené působnosti není obcí s rozšířenou působností, ani pověřeným úřadem, je pouze obcí s matričním úřadem. Pověřeným úřadem pro obec Bouzov je Městský úřad se sídlem v Litovli.

Zastupitelstvo obce Bouzov je vrcholným orgánem obce. Skládá se z 15 členů, kteří byli zvoleni v komunálních volbách na aktuální volební období, které představuje roky 2010 – 2014. Zastupitelé jsou z převážné části zástupci Sdružení nezávislých kandidátů Bouzovsko (8 zastupitelů), dále pak SOS pro Bouzov (4 zastupitelé) a KDÚ - ČSL (3 zastupitelé). Zastupitelstvo se schází dle zákona o obcích jedenkrát za tři měsíce a případně dle potřeby, jeho zasedání jsou veřejná. Zastupitelstvo ze svých členů volí členy rady obce.⁹⁹

Rada obce Bouzov je výkonným orgánem obce, v samostatné působnosti se zodpovídá zastupitelstvu. Na Bouzově má celkem 5 členů. Čtyři členové jsou zástupci Sdružení nezávislých kandidátů Bouzovsko a jeden KDÚ – ČSL.

Obecní úřad Bouzov tvoří starosta, místostarosta a 4 zaměstnanci obecního úřadu (matrikářka, pokladní – pracovnice podatelny, účetní a administrativní pracovnice). Obecní úřad již několik let pravidelně jednou za dva měsíce vydává Bouzovské noviny, ve kterých informuje občany o dění v obci, upozorňuje na důležité události a mohou zde přispívat jednotliví občané.

⁹⁷ Podnikatelé a firmy, *Obec Bouzov* [online], dostupné z: <http://obec-bouzov.cz/index.php?nid=8565&lid=cs&oid=1696764>.

⁹⁸ Charakteristika ÚSC OÚ Bouzov, *ÚFIS: prezentace údajů ÚSC* [online], dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisusc/charakteristika.pl?ico=298719>.

⁹⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.

Popis úřadu, *Obec Bouzov* [online], dostupné z: <http://obec-bouzov.cz/index.php?nid=8565&lid=CZ&oid=1691572>.

Zastupitelstvo zřídilo jako své iniciativní a kontrolní orgány **finanční a kontrolní výbor**.¹⁰⁰

3.2 Hospodaření obce Bouzov

Stejně jako u ostatních územních samosprávných celků na obou úrovních, má i zastupitelstvo obce Bouzov povinnost každý rok sestavovat rozpočet obce jako nejdůležitější zdroj svého financování, a také podle něj v průběhu rozpočtového období hospodařit. Jak již bylo v práci zmíněno, lze příjmy a výdaje rozpočtů obcí členit dle čtyř hledisek rozpočtové skladby – odpovědnostního, druhového, odvětvového a konsolidačního. V této podkapitole se věnuji analýze hospodaření obce Bouzov v letech 2007 – 2011 a používám, dle mého názoru nejprehlednější, **druhové hledisko třídění finančních operací**, které jsem definovala v kapitole 2.5.4 a 2.5.5. Údaje jsem převzala z interních podkladů obce Bouzov, Závěrečných účtů obce a výkazů FIN 2 – 12 M. Aby jednotlivé příjmy a výdaje věrohodněji zobrazovaly skutečný stav hospodaření, upravila jsem je pro své potřeby o tzv. konsolidaci, která odstraňuje duplicitní operace, které probíhají v rámci soustavy veřejných rozpočtů. U příjmů jsem zkonsolidovala čtvrtou třídu, přijaté dotace, a u výdajů pátou třídu, běžné výdaje. Základní přehled příjmů a výdajů znázorňuje následující tabulka 3.3. Všechny příjmy obce Bouzov za sledované období jsou podrobněji znázorněny v Příloze č. 3 a výdaje v Příloze č. 4.

Tabulka 3.3 Hospodaření obce Bouzov v letech 2007 – 2011 v tis. Kč

	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy celkem	37 392,05	31 575,36	61 722,22	43 691,38	30 701,28
Konsolidace příjmů	8,85	1 394,63	5 741,90	1 717,87	900,00
Příjmy celkem po konsolidaci	37 383,19	30 180,73	55 980,32	41 973,51	29 801,28
Výdaje celkem	35 188,67	28 142,94	60 776,65	40 709,45	26 327,89
Konsolidace výdajů	8,85	1 394,63	5 741,90	1 717,87	900,00
Výdaje celkem po konsolidaci	35 179,82	26 748,31	55 034,75	38 991,58	25 427,89
Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci	2 203,37	3 432,42	945,57	2 981,93	4 373,38

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov

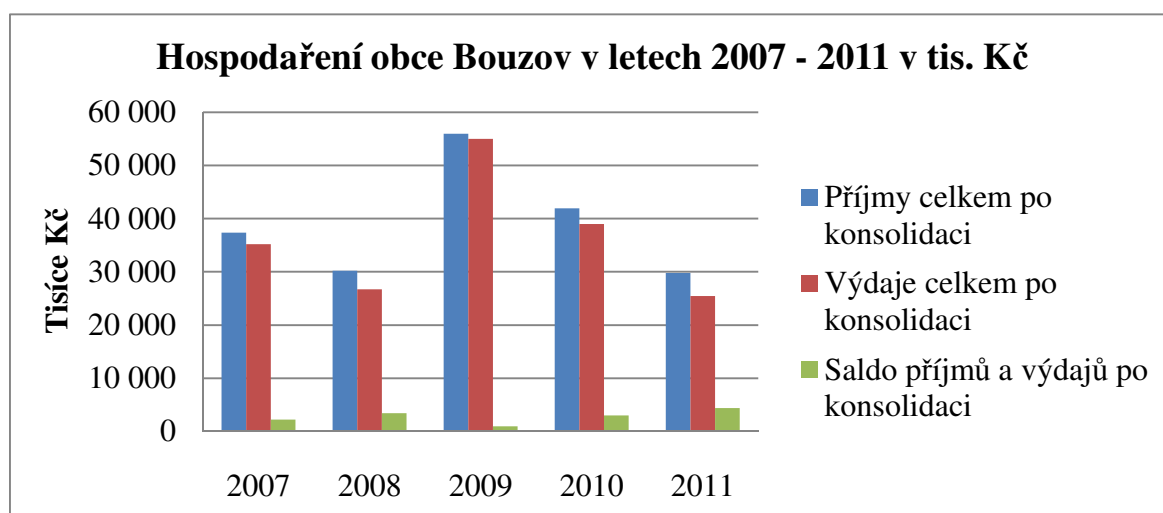
Z uvedené tabulky vyplývá, že hospodaření obce Bouzov bylo v analyzovaných letech přebytkové a kladné saldo tedy každý rok. Ve sledovaném období byl z pohledu hospodaření

¹⁰⁰ Popis úřadu. *Obec Bouzov* [online], dostupné z: <http://obec-bouzov.cz/index.php?nid=8565&lid=CZ&oid=1691572>.

nejpříznivější rok 2011, kdy celkové příjmy po konsolidaci převýšily celkové výdaje po konsolidaci nejvíce, a tím bylo dosaženo nejvyššího přebytku v hospodaření obce Bouzov v uplynulých pěti letech, a to 4,4 mil. Kč. Příjmy i výdaje obce měly v letech 2007 a 2008 klesající tendenci, v roce 2009 vidíme jejich značný nárůst a poté můžeme vysledovat opět pokles jak příjmů, tak výdajů.

Pro lepší přehlednost jsou příjmy, výdaje a jejich saldo za sledované roky uvedeny v grafu 3.1.

Graf 3.1 Hospodaření obce Bouzov v letech 2007 – 2011



Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov

3.2.1 Příjmy obce

Příjmy obce rozdělené do jednotlivých tříd dle druhového členění rozpočtové skladby jsou uvedeny v tabulce 3.4.

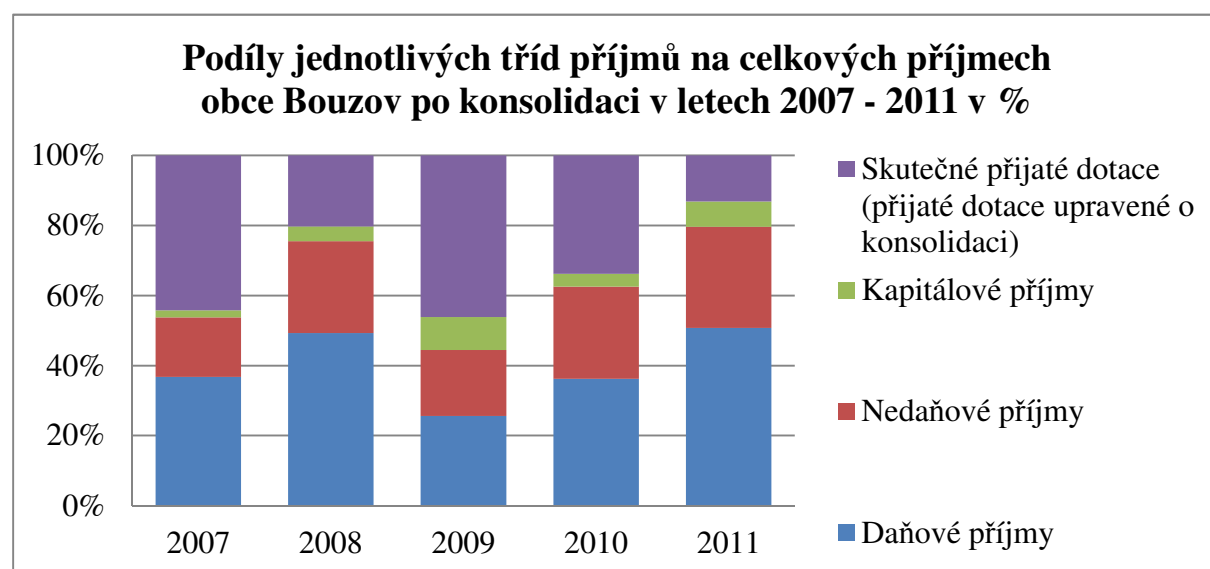
Tabulka 3.4 Příjmy obce Bouzov v letech 2007 – 2011 v tis. Kč

Příjmy		Rok				
		2007	2008	2009	2010	2011
Třída 1	Daňové příjmy	13 742,63	14 875,55	14 313,36	15 184,78	15 127,64
Třída 2	Nedaňové příjmy	6 344,12	7 926,15	10 555,46	11 058,65	8 616,29
Třída 3	Kapitálové příjmy	778,25	1 251,71	5 306,03	1 540,74	2 134,61
Třída 4	Přijaté dotace	16 527,05	7 521,96	31 547,37	15 907,21	4 822,74
	Skutečné přijaté dotace (přijaté dotace upravené o konsolidaci)	16 518,20	6 127,33	25 805,47	14 189,34	3 922,74
Příjmy celkem		37 392,05	31 575,36	61 722,22	43 691,38	30 701,28
Konsolidace příjmů		8,85	1 394,63	5 741,90	1 717,87	900,00
Příjmy celkem po konsolidaci		37 383,19	30 180,73	55 980,32	41 973,51	29 801,28

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov

Příjmy celkem po konsolidaci se pohybovaly v rozmezí od 29, 8 mil. Kč po téměř 56 mil. Kč. Průměrné příjmy po konsolidaci za posledních pět let tedy jsou přibližně 39 mil. Kč. Nejnižší hranice celkových příjmů po konsolidaci bylo dosaženo v roce 2011, naopak nejvyšší byla v roce 2009. Na celkových příjmech po konsolidaci tvoří největší položku příjmy daňové, které se každým rokem mírně navyšují a tvoří důležitý zdroj příjmů obce. Nedaňové příjmy mají ve sledovaných letech taktéž rostoucí tendenci, kromě roku 2011, kdy jejich výše mírně poklesla. Nejmenší podíl na celkových příjmech mají příjmy kapitálové. Mimořádného plnění kapitálových příjmů bylo dosaženo v roce 2009, kdy obec získala značné prostředky z prodeje majetku. Skutečné přijaté dotace se každoročně liší, nelze zde vysledovat žádnou tendenci, jejich výše je závislá na počtu a rozsahu úspěšných investičních akcí, na které obec získává prostředky z jiných rozpočtů, jedná se o příjmy značně nestabilní, nejvyšší dotace obec obdržela v roce 2009 a nejnižší v roce 2011. Což můžeme vidět i v následujícím grafu.

Graf 3.2 Podíly jednotlivých tříd příjmů na celkových příjmech obce Bouzov po konsolidaci v letech 2007 – 2011 v %



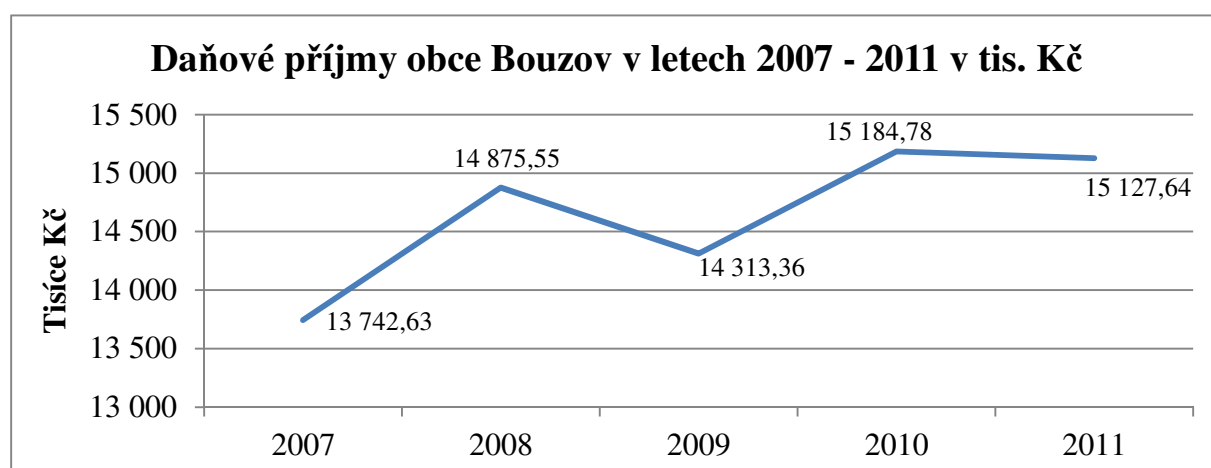
Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov

Nejvýznamnější položky jednotlivých druhů příjmů popisuje následující část práce.

3.2.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou nejdůležitějšími vlastními zdroji příjmů obce. Konkrétně u obce Bouzov tvoří daňové příjmy průměrně za posledních pět let **37,5 %** všech příjmů po konsolidaci, obec tedy obdrží každý rok na daňových příjmech přibližně 14,6 mil. Kč v průměru. Nejnižší hodnoty daňových příjmů bylo dosaženo v roce 2007, kdy činily 13,7 mil. Kč a naopak nejvyšší v roce 2010, a to 15,2 mil. Kč. V grafu 3.3 můžeme vidět, že i přes jejich nestálý charakter mají průběžně rostoucí trend.

Graf 3.3 Daňové příjmy obce Bouzov v letech 2007 – 2011 v tis. Kč



Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov

Příjmy z daní tvoří průměrně 93 % všech daňových příjmů a ve sledovaných letech se pohybují okolo 13,5 mil. Kč. Jedná se především o daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob, daně z příjmů fyzických osob a daň z nemovitostí. Největší podíl na příjmech z daní má každý rok příjem z daně z přidané hodnoty, a to průměrně 33 % všech daňových příjmů celkem, což je zhruba 4,7 mil. Kč ročně. Druhý největší příjem s průměrným podílem 29 % má obec z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků.

Menší podíl na daňových příjmech tvoří **příjmy z poplatků**, na které připadá 7 % všech daňových příjmů. Průměrně tedy obec na poplatcích vybere přibližně 950 tis. Kč každý rok. **Místní poplatky** tvoří v průměru 82 % příjmů z poplatků a něco málo přes 5 % všech daňových příjmů. V místních poplatcích je nejvíce zastoupen poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který tvoří 92 % místních poplatků vybraných obcí v předchozích pěti letech a jeho výše se pohybovala v průměru okolo 713 tis. Kč za rok. Obec také uplatňovala jiné druhy místních poplatků, například poplatek ze psů, za lázeňský nebo rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací kapacity, příjmy z nich jsou však v celkovém hledisku nepatrné. **Správní poplatky** tvoří přibližně 1 % všech daňových příjmů a pohybují se v rozmezí od 110 do 207 tis. Kč, jsou to především režijní poplatky za sňatek, kopírování, ověřování listin a podpisů, výpisy z katastru nemovitostí a rejstříku trestů, můžeme u nich vysledovat klesající trend. **Příjmy z poplatků spojených s oblastí životního prostředí** (poplatky za znečišťování ovzduší, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu,

poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa) jsou téměř zanedbatelné, což můžeme také vysledovat z tabulky 3.5.

Tabulka 3.5 Daňové příjmy obce Bouzov v letech 2007 až 2011 v tis. Kč

	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy z daní	12 851, 81	13 776,88	13 329,83	14 306,69	13 985,29
Příjmy z místních poplatků	684, 93	904,04	846,47	761,26	1 036,68
Příjmy ze správních poplatků	204,91	185 820,00	136,67	110,76	102,93
Příjmy spojené s oblastí ŽP	0,98	8 804,00	0,39	6,08	2,74
Daňové příjmy celkem	13 742,63	14 875,55	14 313,36	15 184,78	15 127,64

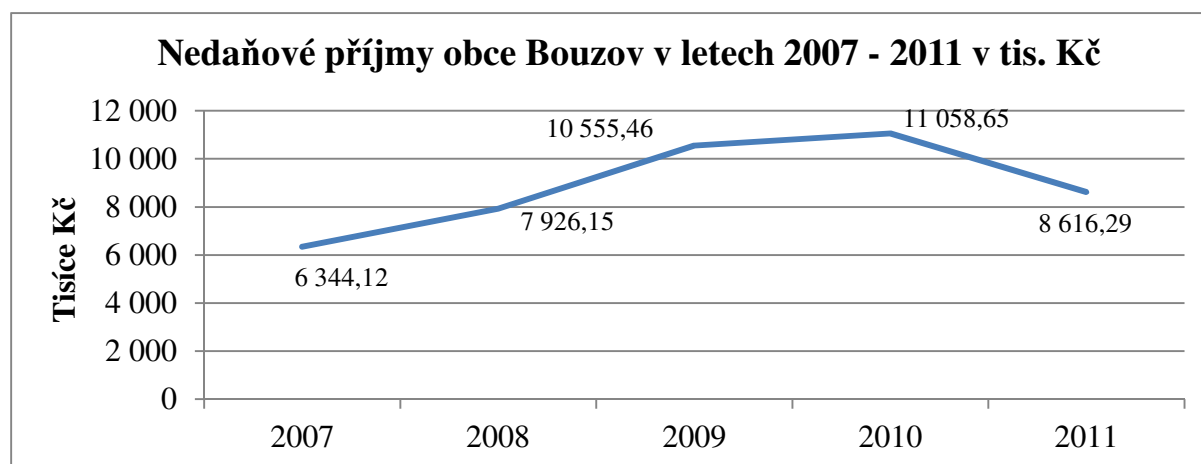
Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov

3.2.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou tvořeny v obci Bouzov především příjmy z vlastní činnosti obecního úřadu, dále také z pronájmu majetku ve vlastnictví obce, z úroků, z přijatých pojistných náhrad, či přijatými splátkami půjčených prostředků.

V rozpočtu obce Bouzov představují nedaňové příjmy ve sledovaných letech průměrně **23 %** všech dosažených příjmů po konsolidaci. Pohybují se v rozmezí od 6,3 mil. Kč v roce 2007, do 11 mil. Kč dosažených v roce 2010. Průměrně tak obec získala každý rok 8,6 mil. Kč na nedaňových příjmech do svého rozpočtu. Jak je vidět v grafu 3.4, mají tyto příjmy rostoucí tendenci, pouze v roce 2011 je zaznamenán mírný pokles, který je zapříčiněn především poklesem příjmů z vlastní činnosti a výnosů z finančního majetku.

Graf 3.4 Nedaňové příjmy obce Bouzov v letech 2007 – 2011 v tis. Kč



Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov

Největší část nedaňových příjmů tvoří příjmy z vlastní činnosti, které jsou v průměru 5,8 mil. Kč ročně, což je asi 65 procent všech nedaňových příjmů obce Bouzov ve sledovaných letech,

za tyto roky celkem získala obec svou vlastní činností téměř 28 mil. Kč. Dále pak příjmy z pronájmu majetku, které dosahují necelých 26 % nedaňových příjmů, tedy v průměru 2,3 mil. Kč každý rok. Další položkou, která mezi nedaňovými příjmy vyniká, jsou příjmy z finančního majetku, tedy část přijatých úroků, které v roce 2009 dosáhly částky 1 733 741,93 Kč, v dalších letech je však její výše bezvýznamná. Ostatní položky jsou v celkovém hledisku téměř zanedbatelné a netvoří více než 2% celkových nedaňových příjmů, nebo se v některých letech nevyskytují vůbec. Nástin oblastí, ze kterých obec Bouzov získává nedaňové příjmy, uvádím v tabulce 3.6.

Tabulka 3.6 Nedaňové příjmy obce Bouzov v letech 2007 – 2011 v tis. Kč

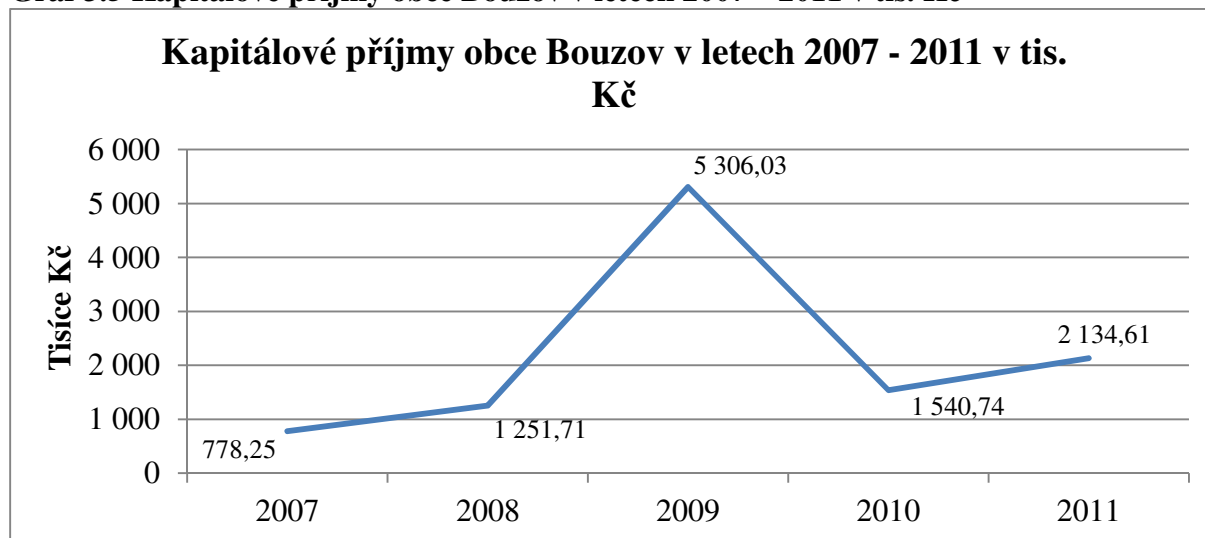
	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy z vlastní činnosti	4 260,62	5 422,59	4 527,88	8 507,48	6 159,35
Příjmy z pronájmu majetku	1 681,43	2 030,17	3 199,88	2 184,00	2 380,84
Výnosy z finančního majetku	53,85	48,44	1 733,74	17,17	5,19
Přijaté sankční platby	0,00	0,00	0,00	182,32	0,00
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	0,00	0,00	0,00	9,60	0,10
Ostatní nedaňové příjmy	163,73	311,75	328,15	137,94	59,14
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně	0,00	0,00	701,49	0,00	0,00
Splacené půjčky prostředků od obyvatelstva	184,49	113,20	64,32	20,15	11,66
Nedaňové příjmy celkem	6 344,12	7 926,15	10 555,46	11 058,65	8 616,29

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov

3.2.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy obce mají charakter jednorázových, pravidelně se neopakujících příjmů. Kapitálové příjmy jsou nejnížší příjmovou třídou obecního rozpočtu. Za sledované období činily průměrně **5,6 %** všech příjmů obce po konsolidaci, každý rok z nich obec vytěží v průměru okolo 2,2 mil. Kč. Nejnížší kapitálové příjmy získala obec v roce 2007, kdy dosahovaly pouhých 778 tis. Kč a nejvyšší v roce 2009, a to 5,3 mil. Kč. Rok 2009 byl opravdu výjimečný, na velmi vysoké úrovni se pohybovaly především příjmy z prodeje pozemků v celkové částce přesahující 4,7 mil. Kč. V následujícím grafu vidíme mírně rostoucí trend kapitálových příjmů obce a opravdu výrazný nárůst v roce 2009.

Graf 3.5 Kapitálové příjmy obce Bouzov v letech 2007 – 2011 v tis. Kč



Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov

V rozpočtu obce Bouzov tvoří průměrně 92 % všech kapitálových příjmů příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, do kterých patří příjmy z prodeje pozemků a příjmy z prodeje ostatního dlouhodobého hmotného majetku a zbylých 8 % jsou ostatní kapitálové příjmy, které představují příjmy z darů a příspěvků na pořízení dlouhodobého majetku. Každoročně jsou nejvyšší příjmy z prodeje pozemků, za uplynulých 5 let obec prodala pozemky v celkové výši necelých 9 mil. Kč. To můžeme vidět v následující tabulce.

Tabulka 3.7 Kapitálové příjmy obce Bouzov v letech 2007 – 2011 v tis. Kč

	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy z prodeje pozemků	396,73	483,27	4 771,03	1 460,74	1 864,61
Příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku	343,02	285,58	390,00	30,00	120,00
Přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku	0,00	462,86	0,00	50,00	0,00
Přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku	38,50	20,00	145,00	0,00	150,00
Kapitálové příjmy celkem	778,25	1 251,71	5 306,03	1 540,74	2 134,61

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov

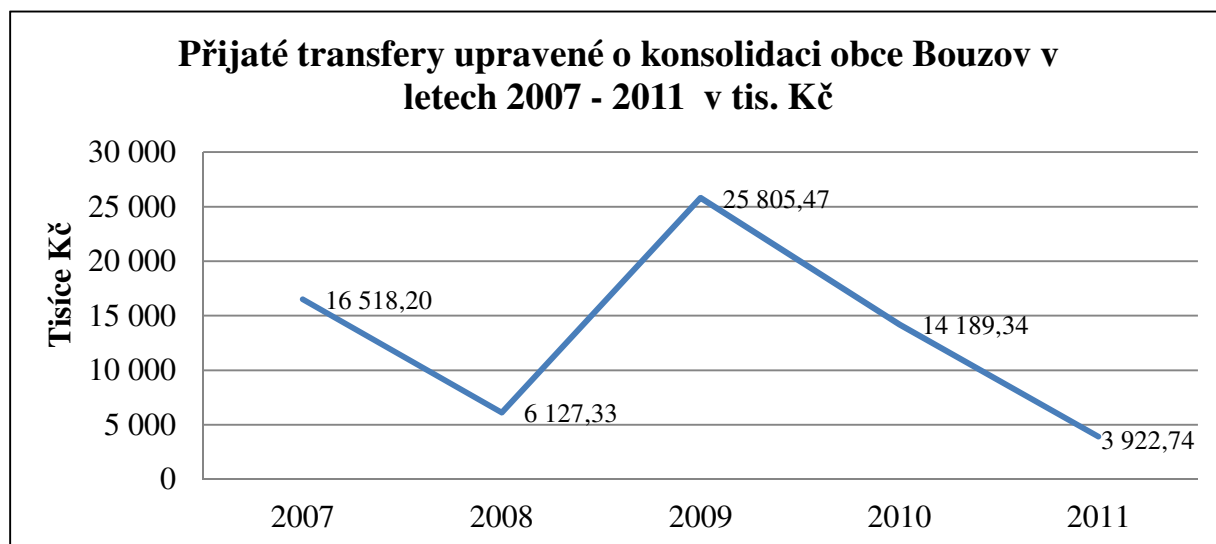
Vlastní příjmy, tedy součet příjmů daňových, nedaňových a kapitálových, tvoří v průměru 68% všech příjmů po konsolidaci, což znamená přibližně 25,8 mil. Kč, které plynou do rozpočtu obce každý rok.

3.2.1.4 Přijaté dotace upravené o konsolidaci

Pro lepší názornost jsem příjmy z dotací upravila o položku konsolidace, kdy do konsolidace ve všech letech vstupuje položka číslo 4134, tedy Převody z rozpočtových účtů a v roce 2009 položka číslo 4139, Ostatní převody z vlastních fondů, v celé své výši, které by mohly výsledky zkreslit.

Poslední skupinou příjmové stránky rozpočtu jsou přijaté dotace, které doplňují vlastní zdroje rozpočtu obce Bouzov. Průměrně tvoří **32 %** všech příjmů obce po konsolidaci, každý rok tak obec na dotacích v průměru získá 13 312 615 Kč, což je za posledních 5 let více než 66 mil. Kč, které obci pomohly k rozvoji. Můžeme tak říct, že obec Bouzov je velmi úspěšná v získávání dotací. Přijaté dotace, které byly obci v uplynulých letech poskytnuty, pochází z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu, ze státního rozpočtu, ze státních fondů, ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, nebo od krajů a patří sem i převody z rozpočtových účtů a ostatní převody z vlastních fondů. Jedná se především o přijaté dotace investičního charakteru, ale také neinvestiční dotace. V celkovém hledisku převažují dotace investiční, které se na celkových dotacích po konsolidaci podílejí přibližně 82 %, neinvestiční dotace tvoří zbylých necelých 18 %. Výše částek přijatých dotací po konsolidaci se každý rok různí, záleží především na výši uskutečněných investičních akcí v obci.

Graf 3.6 Přijaté dotace upravené o konsolidaci obce Bouzov v letech 2007 – 2011 v tis. Kč



Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov

Jak lze vysledovat v předchozím grafu, tak se přijaté dotace celkem po konsolidaci pohybují v rámci od 3,9 mil. Kč v roce 2011 do výše 25,8 mil. Kč, které bylo dosaženo v roce 2009.

V letech 2007 a 2009 měly dotace nejvyšší podíl na celkových příjmech obce po konsolidaci a jejich procentuální podíl byl 44 % a 46 %. V roce 2008 daňové příjmy převýšily přijaté dotace a tvořily pouhých 20 % celkových konsolidovaných příjmů. V roce 2010 jsou daňové příjmy a příjmy z dotací téměř ve stejné výši a dosahují přibližně 35 %, což znamená přibližně 15 mil. Kč za každou z obou těchto tříd. V roce 2011 činily přijaté dotace pouhých 13 % celkových příjmů obce po konsolidaci, a tudíž v tomto roce získala na dotacích nejmenší částku.

Tabulka 3.8 Přijaté transfery upravené o konsolidaci obce Bouzov v letech 2007 – 2011 v tis. Kč

	2007	2008	2009	2010	2011
Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu	50,00	270,00	180,00	418,74	8,21
Neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu	312,48	310,20	309,50	700,00	690,90
Neinvestiční přijaté transfery ze státních fondů	0,00	0,00	0,00	14,40	0,00
Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	191,62	591,70	2 213,70	793,88	960,59
Neinvestiční přijaté transfery od krajů	6,10	1 369,24	719,09	1 227,43	606,60
Převody z rozpočtových účtů*	8,85	1 394,63	4 291,90	1 717,87	900,00
Ostatní převody z vlastních fondů*	0,00	0,00	145,00	0,00	0,00
Neinvestiční dotace celkem	560,20	2 541,14	3 422,29	3 154,45	2 266,30
Investiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu	14 000,00	0,00	7 000,00	7 000,00	0,00
Investiční přijaté transfery ze státních fondů	0,00	3 586,19	8 690,18	3 841,89	1 656,45
Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	0,00	0,00	2 693,00	193,00	0,00
Investiční přijaté transfery od krajů	1 958,00	0,00	4 000,00	0,00	0,00
Investiční dotace celkem	15 958,00	3 586,19	22 383,18	11 034,89	1 656,45
Přijaté dotace upravené o konsolidaci celkem	16 518,20	6 127,33	25 805,47	14 189,34	3 922,74

* tato položka vstupuje do konsolidace

Zdroj: vlastní zpracování na základě materiálů poskytnutých obcí Bouzov

V podstatě nejvyšší dotaci v celkové hodnotě 14 000 000 Kč získala obec Bouzov v roce 2007, jednalo se o investiční dotaci poskytnutou ministerstvem vnitra na dokončení rekonstrukce základní školy a školní jídelny. Druhou nejvyšší dotací byla ve sledovaném období investiční dotace ve výši 8 690 183 Kč ze Státního fondu životního prostředí v roce

2009, která byla použita na zvýšení výkonu centrálního zásobování tepla a rozšíření teplovodní sítě.

Celkově nejvíce dotací za sledované období plyne do rozpočtu obce z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu a ze státních fondů, které však obec Bouzov nezískala v každém roce. Naopak každoročně do rozpočtu obce plynou neinvestiční dotace z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu, státního rozpočtu a od krajů.

3.2.2 Výdaje obce

Výdajovou stránku rozpočtu obce Bouzov lze nejobecněji rozdělit dle druhového členění rozpočtové skladby na výdaje běžné a kapitálové, které tvoří pátou a šestou třídu. Což je znázorněno v následující tabulce.

Tabulka 3.9 Výdaje obce Bouzov v letech 2007 – 2011 v tis. Kč

Výdaje		Rok				
		2007	2008	2009	2010	2011
Třída 5	Běžné výdaje	17 503,98	20 404,34	27 196,61	27 140,86	25 672,21
	Skutečné běžné výdaje (běžné výdaje upravené o konsolidaci)					
		17 495,13	19 009,71	21 454,71	25 422,99	24 772,21
Třída 6	Kapitálové výdaje	17 684,70	7 738,60	33 580,04	13 568,59	655,69
Výdaje celkem		35 188,67	28 142,94	60 776,65	40 709,45	26 327,89
Konsolidace výdajů		8,85	1 394,63	5 741,90	1 717,87	900,00
Výdaje celkem po konsolidaci		35 179,82	26 748,31	55 034,75	38 991,58	25 427,89

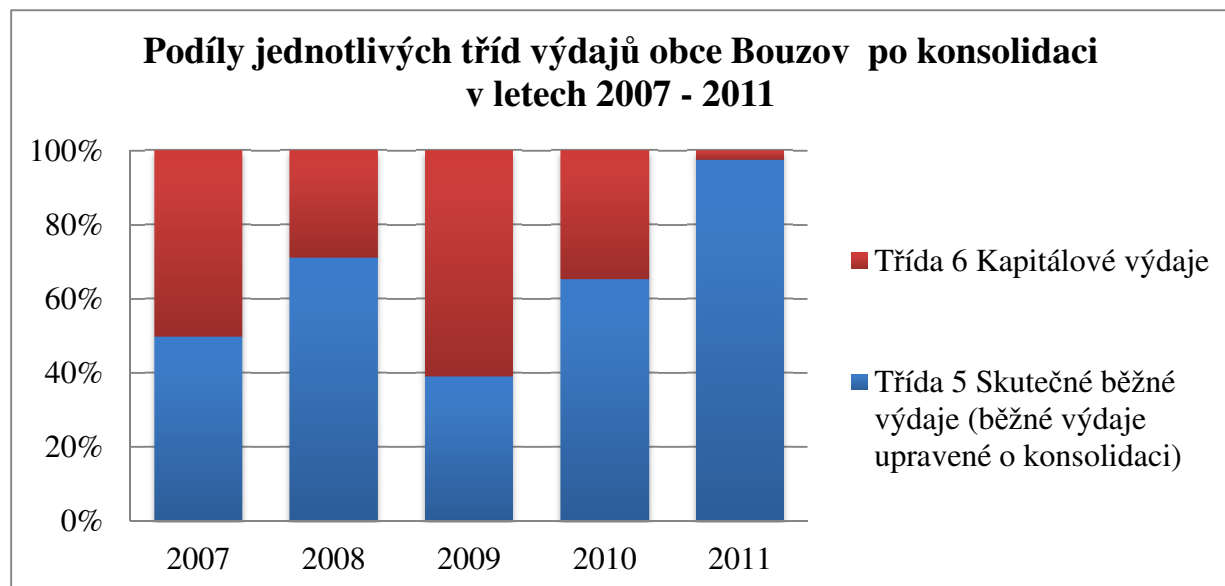
Zdroj: vlastní zpracování na základě materiálů poskytnutých obcí Bouzov

Jak můžeme vidět v tabulce 3.9, měla obec Bouzov nejnižší celkové výdaje po konsolidaci v roce 2011, a to 25,4 mil. Kč a nejvyšší výdaje v roce 2009, které převyšovaly částku 55 mil. Kč. Rok 2009 tvoří v rámci objemu výdajů spíše výjimku, kdy se do výdajů promítla jednak investice do výstavby nové tělocvičny při ZŠ Bouzov ve výši přesahující 15,7 mil. Kč a investice do výstavby inženýrských sítí pro centrální zásobování teplem ve výši necelých 13 mil. Kč. Za sledované období pěti let vydala obec Bouzov celkem více než 118 mil. Kč. Průměrně celkové výdaje po konsolidaci byly 36,3 mil. Kč.

Běžné výdaje po konsolidaci v letech 2008, 2010 a 2011 převažovaly nad výdaji kapitálovými. To můžeme to vysledovat v grafu 3.7. Především v roce 2011 běžné výdaje po konsolidaci tvořily přibližně 97 % procent všech celkových výdajů po konsolidaci a kapitálové výdaje pouhá 3 %. V roce 2007 je zřejmé, že jsou běžné výdaje po konsolidaci

přibližně ve stejné výši jako výdaje kapitálové. Za posledních pět let se stalo pouze jednou, že kapitálové výdaje převládaly, bylo to v již zmiňovaném přelomovém roce 2009.

Graf 3.7 Podíly jednotlivých tříd výdajů na celkových výdajích obce Bouzov po konsolidaci v letech 2007 - 2011



Zdroj: vlastní zpracování na základě materiálů poskytnutých obcí Bouzov

3.2.2.1 Běžné výdaje upravené o konsolidaci

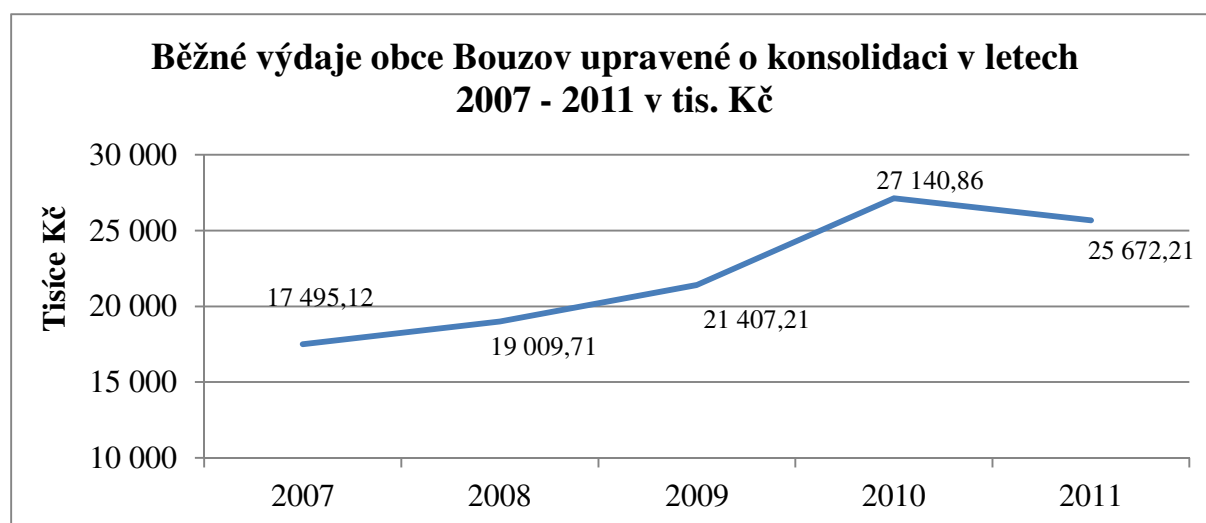
Běžné výdaje jsou také v rámci zlepšení vypovídací schopnosti dat upraveny o položku konsolidace, kdy do konsolidace ve všech letech vstupuje položka číslo 5345, tedy Převody vlastním rozpočtovým účtům v celé své výši. Jelikož byla o stejnou částku konsolidace upravena i třída přijatých dotací, nezmění se touto operací výsledná bilance rozpočtu obce.

Konkrétně u obce Bouzov zahrnují běžné výdaje: výdaje na platy (platy zaměstnanců v pracovním poměru, ostatní platy, ostatní osobní výdaje, odměny členů zastupitelstev obcí a krajů a pojistné), výdaje na nákup materiálu (ochranné pomůcky, knihy atd.), úroky, výdaje na nákup vody, energií, paliv, nákup služeb (služby pošt, telekomunikací, nájemné, konzultační, poradenské a právní služby, školení a vzdělávání, služby zpracování dat, atd.), ostatní nákupy (opravy a udržování, cestovné, pohoštění, nájemné za nájem s právem koupě), zaplacené sankce, poskytnuté neinvestiční náhrady a příspěvky, výdaje na dopravní obslužnost, věcné dary, neinvestiční transfery občanským sdružením, církvím a náboženským společnostem, neziskovým a podobným organizacím, neinvestiční transfery obcím a veřejným rozpočtům územní úrovně, neinvestiční dotace a příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím, převody vlastním fondům, nákup kolků, platba daní a poplatků státnímu

rozpočtu, úhrada sankcí jiným rozpočtům, náhrady placené obyvatelstvu (náhrady mezd v době nemoci) a ostatní neinvestiční výdaje.

K nejvýznamnějším položkám běžných výdajů po konsolidaci patří výdaje na opravy a udržování, které tvoří za uplynulé období průměrně 3,3 mil. Kč ročně a prolínají se téměř všemi činnostmi a službami, které obec Bouzov provozuje – posilovna, pitná voda, odvádění a čištění odpadních vod, sdělovací prostředky, sportovní zařízení v majetku obce, ostatní činnost ve zdravotnictví, bytové hospodářství, veřejné osvětlení, lokální zásobování teplem, péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň, dům s pečovatelskou službou, činnost místní správy a další. Významné výdaje obce také směřují na nákup ostatních služeb (nezařazených v jiných položkách), které mají taktéž velmi široké využití, každoročně tak obec vydá přibližně 2,7 mil. Kč. Dále pak výdaje na pevná paliva nakupovaná především pro umožnění fungování kotelny na biomasu v průměrné výši 2,9 mil. Kč za rok, nebo výdaje na platy zaměstnanců v pracovním poměru, které za uplynulé období tvoří průměrně 2,4 mil. Kč ročně.

Graf 3.8 Běžné výdaje obce Bouzov upravené o konsolidaci v letech 2007 - 2011



Zdroj: vlastní zpracování na základě materiálů poskytnutých obcí Bouzov

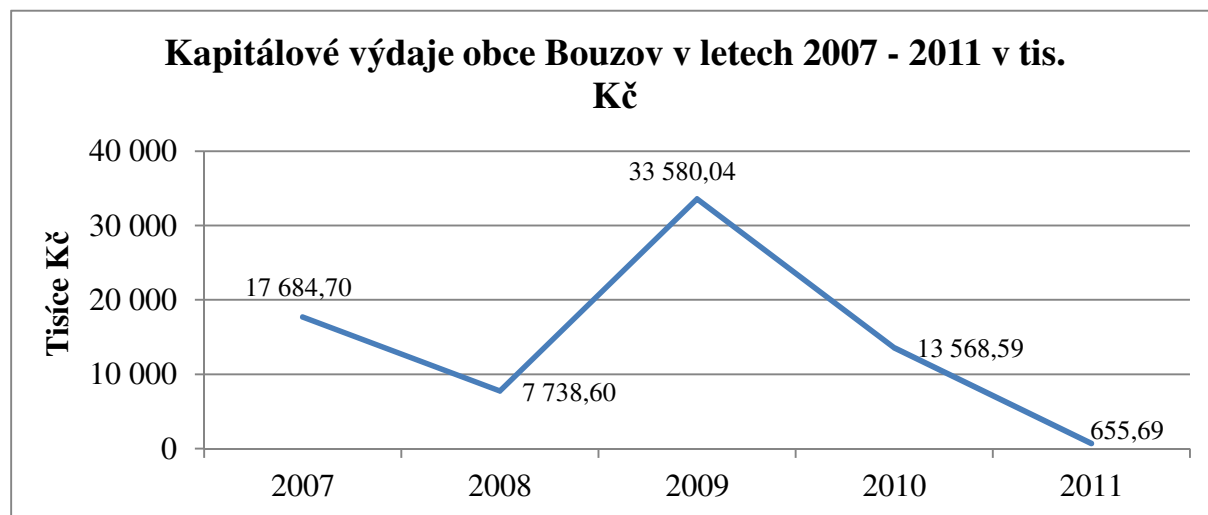
Běžné výdaje upravené o konsolidaci tvoří převážnou část rozpočtových výdajů obce Bouzov. Z grafu vyplývá, že mají od počátku sledovaného období rostoucí tendenci, mírný pokles nastal až v roce 2011. Jejich procentuální podíl na celkových výdajích po konsolidaci se pohybuje v rozmezí od 39 % do 97 %, průměrně tedy 64 %. Nejnižší běžné výdaje po konsolidaci, 17,5 mil. Kč, měla obec Bouzov v roce 2007, naopak nejvyšší v roce 2010, a to 25,4 mil. Kč. Jejich průběh v letech 2007 – 2011 znázorňuje graf 3.8.

3.2.2.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje obce Bouzov představují výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (budovy, haly, stavby, dopravní prostředky, stroje, přístroje a zařízení, umělecká díla a předměty), nehmotného majetku (programové vybavení a ostatní) a pozemků, kdy investorem je samotná obec. Jejich výše souvisí s realizovanými investičními akcemi v obci.

Výše kapitálových výdajů obce Bouzov v jednotlivých letech je velmi rozdílná, nejvyšší hodnoty dosáhly kapitálové výdaje v roce 2009, kdy byly 33,6 mil. Kč a naopak nejnižší v roce 2011, kdy činily necelých 0,7 mil. Kč. Za všech pět sledovaných let obec vydala na investice více než 73 mil. Kč. V roce 2007 se jednalo především o investici ve výši 15,3 mil. Kč na dokončení rekonstrukce základní školy, v roce 2008 proběhla pouze drobná investice na rekonstrukci vodovodu, v roce 2009 obec Bouzov investovala 15,7 mil. Kč do výstavby tělocvičny při ZŠ Bouzov a necelých 13 mil. Kč na výstavbu inženýrských sítí pro centrální zásobování teplem, v roce 2010 za 7,4 mil. Kč stavbu tělocvičny dokončila a 4,3 mil. Kč vložila opět do inženýrských sítí pro centrální zásobování teplem. V roce 2011 žádnou významnější investiční akci obec Bouzov nefinancovala, a to se také odrazilo na výši kapitálových výdajů, které byly nejnižší za celé sledované období, což také lze vysledovat v následujícím grafu.

Graf 3.9 Kapitálové výdaje obce Bouzov v letech 2007 – 2011 v tis. Kč



Zdroj: vlastní zpracování na základě materiálů poskytnutých obcí Bouzov

Na kapitálových výdajích má největší podíl pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Především se jedná o výdaje pořízení budov, hal a staveb, které za sledovaná leta tvoří v průměru 98 % všech kapitálových výdajů obce. Ostatní položky jsou bezvýznamné a téměř žádná z nich nepřesahuje více než 1 % podílu kapitálových výdajů.

4 Návrh financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov

Čtvrtá část práce je ryze praktická. Je zde představena konkrétní investiční akce, kterou je rekonstrukce náměstí obce Bouzov. Následně jsou ukázány možné varianty financování této investiční akce a z možných návrhů je vybrán neoptimálnější způsob financování celého projektu.

4.1 Rekonstrukce náměstí obce Bouzov

4.1.1 Historické souvislosti

Již na dobových katastrálních mapách obce Bouzov z 19. století je zobrazeno dnešní náměstí jako rozsáhlá plocha, ohraničená podélnou cestou, kterou protíná historická stezka ke kostelu sv. Gotharda a hradu Bouzov. Jedná se o svahovitý terén s výrazným výškovým rozdílem. Nachází se zde také kulturní památka – Kamenný kříž z roku 1815. Jak lze vidět v Příloze č. 5, tak náměstí bylo od nepaměti místem, kde se odehrávaly slavnostní okamžiky a závažná shromáždění v životě obce, či se zde pořádaly trhy. V roce 1910 byla dokončena přestavba hradu a Bouzov se stal vyhledávaným cílem regionu. Ve 20. letech 20. století přibyl na náměstí Pomník padlým obětem 1. světové války.¹⁰¹ Po druhé světové válce byla protažena komunikace k hradu a propojena s příjezdovou komunikací k Bouzovu a náměstí se tak stalo průjezdné a otevřené k dopravě, vznikla tak nepřehledná, dopravně komplikovaná dopravní situace, která nezohledňuje chodce. Na náměstí byly vysázeny stromy, které zakryly Kamenný kříž i Pomník padlým, následná průběžná a chaotická výsadba stromů původně přehledný prostor uzavřela a rozdělila na několik částí.¹⁰²

4.1.2 Současný stav

Jedná se o velmi frekventovanou část obce, kterou lidé využívají jak při cestě na poštu či obecní úřad, ale především na státní hrad. Dobové představy o humanizaci prostředí vedly k tomu, že v současné době náměstí již neplní svou funkci – prostor pro setkávání a shromažďování lidu, ale především kvůli poměrně vysoké návštěvnosti hradu a obnovení hotelu na náměstí se stalo místem pro parkování aut. Auta zde však parkují neorganizovaně, někdy dokonce v rozporu s pravidly provozu na pozemních komunikacích. Náměstí je

¹⁰¹ Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: studie.*

¹⁰² Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: Marketingová analýza.*

Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: Finální verze žádosti Benefit 7.*

využíváno chaoticky a působí velmi neuspořádaně a živelně. Plocha náměstí je značně svažité a nerovná, můžeme zde pozorovat značný výškový rozdíl mezi východní a západní stranou. Vzrostlé dřeviny zakrývají i prostor před obecním úřadem, který dříve plnil funkci parčíku. Tento prostor zabírá značnou část celého náměstí, ale je bez mobiliáře a případní návštěvníci jej mívají bez povšimnutí. Náměstí zohyžďují nejen nevhodně a improvizovaně rozmístěné reklamy, havarijní stav výše zmíněného kříže, městské vysoké stožáry pouličního osvětlení, špatně lokalizovaná kanalizace, či nevyhovující a značně poničený asfaltový povrch. Dnešní stav pouze odráží postupnou devastaci prostoru náměstí, které rozhodně neplní svou reprezentativní funkci. Pro zpříjemnění pobytu obyvatel a turistů je zde instalována pouze malá sestava laviček a odpadkový koš a náměstí neplní přiměřenou společenskou a pobytovou funkci. Tento stav dokumentují fotografie v Příloze č. 6.

Prozatímní návrh rekonstrukce se zabývá pouze komplexní revitalizací plochy náměstí. Výhledově bude řešena historická cesta ke kostelu sv. Gotharda a hradu Bouzov a autobusová točna před základní školou.¹⁰³

4.1.3 Projekt rekonstrukce

Tento projekt zabývající se rekonstrukcí náměstí obce Bouzov bere v úvahu všechny výše uvedené skutečnosti, tedy zvyšující se poptávku po využití veřejného prostranství a špatný stavebně technický stav náměstí na Bouzově.

Předmětem projektu je komplexní revitalizace tohoto významného veřejného prostoru ve frekventovaném centru obce Bouzov.

Globálním cílem projektu je zvýšení kvality života v regionu, zvýšení atraktivity obce a zajištění příznivých podmínek pro podnikání.

Strategickými cíli projektu jsou:

- Komplexní řešení veřejného prostranství v centru obce Bouzov.
- Obnova infrastruktury a místních komunikací ve vazbě na občanské vybavení i cestovní ruch.
- Optimalizace parkovacích míst na náměstí.
- Usnadnění pohybu i orientace místních obyvatel i návštěvníků a turistů.

¹⁰³ Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: Marketingová analýza.*
Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: Finální verze žádosti Benefit 7.*

- Vyvolání investic dalších subjektů v centru obce, především podnikatelských.
- Zajištění bezbariérovosti v centru obce.
- Efektivnější využití veřejného prostranství v centru obce Bouzov.
- Zlepšení vzhledu, zkvalitnění životního prostředí a celkové zvýšení estetičnosti centra obce.
- Celkové společenské oživení této části obce.
- Zvýšení atraktivnosti území Bouzovska pro cestovní ruch.¹⁰⁴

Realizací projektu dojde k **oddělení klidové a dopravně obslužné části**. Obě tyto části budou od sebe odděleny nově vytvořeným příčným pěším koridorem asi v polovině délky náměstí (centrální osa). Značný výškový rozdíl mezi protilehlými stranami náměstí bude vyrovnán **dvouramenným schodištěm v centrální ose**, která bude navádět přímo k hradu. Mezi rameny schodiště bude rozšířené odpočívadlo, ze kterého bude možné **odbočit do klidové zóny** náměstí. Do středu odpočívadla, který odpovídá zhruba geometrickému středu náměstí, bude přenesen nejvýraznější sochařský prvek náměstí – kamenný kříž, který je státem chráněnou kulturní památkou a nyní se nachází v jiné části náměstí.

Klidová část se bude rozkládat mezi odpočívadlem a obecním úřadem. Po obou delších stranách bude zpevněná plocha **lemována zelenými pásy**, které budou sloužit jednak ke zpříjemnění a osvěžení atmosféry klidové zóny, jednak k vyrovnání značných výškových rozdílů na náměstí. Zelené pásy budou zatravněny a osázeny nízkými i vysokými dřevinami. Základní plocha bude doplněna **prvky drobné architektury** – lavičky, odpadkové koše, stojany na kola. Součástí zóny pro pěší je i podružný průchod podél OÚ, který mohou využívat především zaměstnanci úřadu a turisté jako zkratku k restauraci v jeho dvorní části.

Druhou významnou část náměstí bude tvořit **dopravně obslužná a parkovací zóna**, která bude situována nalevo od centrálního schodiště (při chůzi směrem na hrad). Bude ji tvořit rozšířený a výškově upravený **sjezd z krajské komunikace III/37313 Kovářov – Bouzov – Doly**. Slepé rameno komunikace zajistí přístup k rodinným domům v jihozápadní části náměstí a k hotelu Bouzov. Dále bude tato část náměstí doplněna o vyznačená **parkovací stání, chodníky pro pěší a zelené zatravněné pásy** s nízkými i vysokými dřevinami. Vzhledem k tomu, že se nové řešení náměstí musí vyrovnat s velmi složitými výškovými poměry, bude použito **množství opěrných prefabrikovaných stěn**. Pro zajištění optimálního osvětlení nově definovaných obslužných i odpočinkových ploch bude náměstí **doplněno o**

¹⁰⁴ Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: Finální verze žádosti Benefit 7.*

nová svítidla – parková, bodová i veřejné osvětlení. Součástí nové koncepce je i řešení **informačního a navigačního systému** obce. Do plochy náměstí budou osazeny informační vitríny, které pokryjí potřeby obecního úřadu i turistů. Celek bude doplněn i o šipkový navigační systém. Pro odvedení dešťových vod z komunikace bude vybudována nová dešťová kanalizace.

Výsledným výstupem projektu bude **zrekonstruované veřejné prostranství v centru obce Bouzov**. Vizualizace v Příloze č. 7 znázorňuje tento stav.

V rámci tohoto prostranství bude řešena:

- Rekonstrukce komunikací a zpevněných ploch, celkově mají plochy 2 112 m² – zahrnují vozovku, parkoviště (26 kolmých stání, 6 stání podélných – z toho 2 stání pro invalidy), klidové plochy a chodníky.
- Mobiliář – 12 ks laviček s opěradlem, 5 ks stojanů na kolo, 10 ks odpadkových košů, 1 ks plakátovací plocha, 3 ks informační nosiče – osvětlená informační skříň, a 3 ks navigační systém – šipkové směrové ukazatele,
- Dešťová kanalizace – délka kanalizace je 69 m.
- Veřejné osvětlení – celkem 42 svítidel – z toho 16x parkové svítidlo, 4x svítidlo veřejného osvětlení, 22x svítidlo umístěné ve zdech – bodové světla.
- Terénní a sadovnické úpravy – vykácení 7 stromů, vymýcení cca 140 m² keřů, 12 nově vysázených stromů, 172 m² nových okrasných keřů.

Předkládaný projekt reaguje na slabou stránku obce a je **podporován napříč politickým spektrem**, neboť podporuje a doplňuje dříve realizované i připravované projekty obce Bouzov a ostatních institucí veřejné a státní správy a podnikatelských subjektů. Cílem tohoto promyšleného a komplexního souboru opatření je zkvalitnění zdejšího životního prostoru.

Aktivita navržená v projektu jsou v souladu s prioritami **Integrovaného plánu rozvoje územní Bouzovsko**, konkrétně projekt naplňuje **Aktivitu 1 – Veřejná infrastruktura pro cestovní ruch**, dílčí cíl aktivity – Rekonstrukce veřejných komunikací a veřejných prostranství s bezprostřední návazností na cestovní ruch.

Předkládaný projekt podporuje a doplňuje dříve realizované i připravované projekty obce Bouzov.

Pro obec Bouzov byl v roce 2008 zpracován územní plán, pořizovatelem byl MěÚ Litovel. Územní plán byl schválen a platí od 1. 6. 2010. Navrhovaný záměr je v plném souladu s platnou ÚPD. Pro předkládaný projekt byla v roce 2011 zpracována projektová dokumentace

pro stavební povolení. Stavební řízení bylo zahájeno v březnu 2011 a v květnu 2011 bylo vydáno stavební povolení. Majetkové vztahy má žadatel ošetřeny. Projekt je tedy připraven k realizaci. Předpokládané datum **zahájení fyzické realizace projektu** je naplánováno na 1. dubna 2012 a **ukončení fyzické realizace projektu** se očekává na 30. dubna 2013.¹⁰⁵

Celkové výdaje projektu činí **25 335 657, 23 Kč**, celkové způsobilé investiční výdaje jsou **24 564 000 Kč**.¹⁰⁶

4.2 Možnosti financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov

Vzhledem k finanční náročnosti rekonstrukce náměstí, je nutné, aby představitelé obce zvolili vhodný způsob jejího financování tak, aby nedošlo k zadlužení obce a k omezení dalšího rozvoje obce Bouzov. Obec má několik možností, jak získat peněžní prostředky na tuto investiční akci. Může využít financování prostřednictvím vlastních zdrojů, nebo použít cizí zdroje financování, ke kterým patří zejména dotace, nebo úvěry a obligace. Je velice pravděpodobné, že obec nevyužije k financování pouze jeden zdroj, ale užije jejich kombinaci. Jednotlivé možnosti financování projektu jsou blíže specifikovány v následující části práce.

4.2.1 Financování prostřednictvím vlastních zdrojů

Jednou z možností jak financovat investiční akci je, že obec Bouzov využije vlastní zdroje, tedy vlastní příjmy rozpočtu obce. Tato forma financování je pro obec výhodná, jelikož by využila pouze svých prostředků, a tím by se nezvyšovala zadluženost obce. Jedná se taktéž o poměrně bezpečný způsob získávání finančních prostředků. Obec je však omezena výší daňových, nedaňových a kapitálových příjmů rozpočtu. K financování investičních akcí by měla obec logicky přednostně využívat kapitálových příjmů. Teoreticky nejjednodušší způsob jak získat kapitálové prostředky k financování rekonstrukce, je **prodat nepotřebný majetek** ve vlastnictví obce. Z rozvahy obce Bouzov sestavené k 31. 12. 2010 vyplývá, že obec vlastní dlouhodobý hmotný majetek v celkové výši 277,6 mil. Kč, který by relativně mohla prodat. Pokud se ale zaměříme, na výše příjmů z prodeje dlouhodobého majetku (viz tabulka 3.7) za posledních pět let, zjistíme, že obec prodala majetek v celkové výši pouhých 10,1 mil. Kč., v průměru tak na příjmech z prodeje získá přibližně 2 mil. Kč. Prodej majetku v jejím vlastnictví tedy není její prioritou a dle slov představitelů obce nehodlá svůj majetek nijak

¹⁰⁵ Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: Marketingová analýza.*

¹⁰⁶ Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: Finální verze žádosti Benefit 7.*

významně rozprodávat. Obec taktéž může tento **majetek pronajímat** a z příjmů z pronájmu získat potřebné prostředky k financování investice. V tabulce 3.6 lze můžeme vysledovat, že obec Bouzov má pouze malé příjmy z pronájmu majetku, který má ve svém vlastnictví. Příjmy z pronájmu majetku za posledních pět let dosahují průměrné výše 2,3 mil. Kč, což je nedostatečné a tento způsob se nejeví jako vhodný. Jako poslední možnost může obec využít **přebytky rozpočtů z minulých let**, ale pouze v případě, že v uplynulém kalendářním roce hospodařila s přebytkovým rozpočtem. Z časového hlediska je toto střezení získaných finančních prostředků velmi zdlouhavé a téměř nereálné a mohlo by trvat i několik let, je to tedy spíše doplňkový způsob financování. V tabulce 3.3 vidíme, že obec za posledních pět let vždy skončila s kladným výsledkem hospodaření. Z tabulky je taktéž zřejmé, že financování investiční akce z vlastních zdrojů není reálné, neboť jednotlivé výsledky hospodaření obce jsou mnohem nižší, než hodnota investičního projektu. Kdyby obec od roku 2007 šetřila na plánovanou rekonstrukci, měla by již uspořeno 13,9 mil. Kč. Dle mého odhadu by celkovou potřebnou částku na rekonstrukci našetřila za dalších asi pět let. To však neberu v potaz ostatní faktory, které by mohly ovlivnit budoucí rekonstrukci náměstí jako je další chátrání a tím i vyšší náklady na rekonstrukci, riziko inflace – prodražení stavebních prací a materiálů, riziko změn zákonů a v neposlední řadě by to mohla být ztráta přitažlivosti obce jak pro obyvatele, tak pro návštěvníky. Obec by taktéž nemohla investovat téměř do žádných jiných investičních akcí. Dle slov starosty je tento způsob financování rekonstrukce náměstí pro obec nepřijatelný a obec Bouzov snad nikdy v minulosti nevyužila pouze vlastních zdrojů k financování jakékoliv větší investiční akce. Z výše uvedeného lze tedy konstatovat, že není možné pokrýt náklady rekonstrukce náměstí (25,3 mil. Kč) z vlastních prostředků v plné výši, proto je vhodné najít jiný způsob financování, nebo využít vlastní zdroje v kombinaci s úvěrem či dotací.

4.2.2 Financování prostřednictvím cizích zdrojů - dotace

Další možností, jak obec může získat finanční prostředky na investiční akci, jsou **dotace**. Jak již vyplývá z kapitoly 2.5.4.4 Přijaté dotace, tvoří dotace důležitou část příjmů obce. Jedná se o nenárokové a účelové kapitálové dotace, které jsou poskytovány v rámci různých dotačních programů. Aby tedy obec mohla o získání finančních prostředků v rámci dotačního programu požádat, musí splnit určité podmínky stanovené poskytovatelem, a poskytnuté prostředky musí být použity na vymezený účel. Do rozpočtu obce tak mohou plynout prostředky zejména ze strukturálních fondů Evropské unie, státního rozpočtu, rozpočtů krajů, rozpočtových kapitol jednotlivých ministerstev a státních fondů. Dotace většinou nepokrývají celkové

náklady investiční akce, a proto je nutné použít k dofinancování další prostředky. V následujícím textu jsou podrobněji charakterizovány jednotlivé dotační programy vyhovující investiční akci „Rekonstrukce náměstí obce Bouzov“.

4.2.2.1 Dotace z ROP NUTS II Střední Morava

Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava (dále jen ROP Střední Morava) patří mezi 26 operačních programů, prostřednictvím kterých Česká republika čerpá v letech **2007 až 2013** prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie. ROP jsou zaměřeny na konkrétní region soudržnosti a řešení jeho typických problémů. Pomocí ROP Střední Morava podporuje Evropská unie v České republice vyrovnání rozdílů mezi regiony nejen v České republice, ale i regiony zemí Evropské unie. Pro roky 2007 – 2013 je prostřednictvím ROP Střední Morava vyčleněno Evropskou unií 16,8 miliard korun, které mohou být určeny na rozvoj dopravy, měst a obcí a podporu v regionu Olomouckého a Zlínského kraje.¹⁰⁷ ROP Střední Morava má na starosti **Regionální rada regionu soudržnosti** a je financován z **Evropského fondu pro regionální rozvoj**. O podporu z ROP Střední Morava mohou požádat kraje, **obce**, svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné kraji a obcemi, Správa železniční dopravní cesty, provozovatelé drážní dopravy, zájmová sdružení, nestátní neziskové organizace, podnikatelé, vlastníci nemovitostí v památkových zónách a další.¹⁰⁸

Cílem programu je zvýšení ekonomické vyspělosti, zlepšení konkurenceschopnosti regionu a životní úrovně jeho obyvatel.¹⁰⁹ ROP Střední Morava obsahuje **4 prioritní osy**, které člení tento operační program na logické celky, a ty jsou dále uskutečňovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

1. prioritní osa – **Doprava**
2. prioritní osa – **Integrovaný rozvoj a obnova regionu**
3. prioritní osa – **Cestovní ruch**
4. prioritní osa – **Technická pomoc**

Pro financování rekonstrukce náměstí v obci Bouzov by obec mohla získat dotaci z prioritní osy **2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu**, oblasti podpory **2.3 Rozvoj venkova** a podoblasti podpory **2.3.1 Fyzická revitalizace území**.

¹⁰⁷ Co je to ROP Střední Morava?, *Můj projekt* [online], dostupné z: <http://www.muiprojekt.eu/cs/co-je-rop-stredni-morava.html>.

¹⁰⁸ ROP NUTS II Střední Morava, *Fondy Evropské unie* [online], dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sm>.

¹⁰⁹ Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: Finální verze žádosti Benefit 7*.

Podoblast podpory Fyzická revitalizace území je zaměřena na fyzickou revitalizaci vybraného území obcí v rámci celého území regionu soudržnosti Střední Morava, tj. na obnovu a výstavbu infrastruktury a místních komunikací a to pouze ve vazbě na veřejná prostranství, odstranění nevyužívaných staveb, obnovy a stavební úpravy, efektivnější využití veřejných prostranství a urbanizovaných ploch. Záměrem je revitalizace a komplexní řešení ucelených veřejných prostranství. Je určena pro obce s **méně než 5 000 obyvateli a s více než 500 obyvateli**. V rámci vyhlášené výzvy může žadatel předložit pouze **jednu projektovou žádost**. Upřednostněny budou projektové žádosti vyvolávající investice dalších subjektů, především podnikatelských nebo tyto aktivity vyvolávající v budoucnu. Preferována bude komplexní revitalizace a komplexní řešení veřejných prostranství.¹¹⁰

Již k 29. březnu 2011 vyhlásil Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava v souladu s ROP Střední Morava **Výzvu 23/2011 2.3.1 Fyzická revitalizace území – IPRÚ Bouzovsko** k předkládání projektových žádostí v rámci výše uvedené prioritní osy, oblasti podpory a podoblasti podpory.

V podmínkách poskytovatele pro poskytnutí dotace je uvedeno, že realizace projektu musí být uskutečněna na **územním obvodu obce Bouzov**, realizace projektů podporovaných v rámci této výzvy musí být ukončena **do 30. září 2014**, minimální výše dotace na jeden individuální projekt je **2 mil. Kč** a maximální výše dotace na jeden individuální projekt je **27,03 mil. Kč**. V případě nedostatečného počtu kvalitních projektů může Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava tuto finanční alokaci na výzvu snížit. Dotace bude poskytnuta **z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava** a bude se skládat ze zdrojů Evropské unie, a to Evropského fondu pro regionální rozvoj. Vlastní zdroje žadatele budou tvořit **minimálně 15 %** z celkových způsobilých výdajů projektu (viz tabulka č. 4.1). Musí se jednat o individuální projekty v rámci **Integrovaného plánu rozvoje území Bouzovska (IPRÚ Bouzovsko)**.¹¹¹

¹¹⁰ *Prováděcí dokument ROP Střední Morava: verze 1.1* [online], dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/2602>.

¹¹¹ *Výzva 2.3.1 Fyzická revitalizace území – IPRÚ Bouzovsko* [online], dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/2108/>.

Tabulka 4.10 Doporučená struktura financování pro projekty nezakládající veřejnou podporu

Název finančního zdroje	Podíl v %
Dotace z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti	85 %
Žadatel	
- Veřejné prostředky	15 %
- Soukromé prostředky	0 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/370/fin-fz-ipru-bouzovsko-v23-2-2011.pdf>.

Obec Bouzov splňuje všechny výše uvedené podmínky a v uvedeném termínu předložila prostřednictvím elektronické žádosti Benefit 7 Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava projektovou žádost o dotaci z ROP Střední Morava a dodala všechny potřebné dokumenty. V současné době je projekt připraven k realizaci včetně platného stavebního povolení a obec očekává schválení žádosti. Přiznání dotace z ROP Střední Morava prozatím není jisté.

4.2.2.2 Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje – Program obnovy venkova 2012

Olomoucký kraj, ve kterém se obec Bouzov nachází, hodlá i v roce 2012 přispět obcím prostřednictvím **Programu obnovy venkova**. Pro rok 2012 je z rozpočtu Olomouckého kraje na tento program určeno celkem **60 mil. Kč**. Program obnovy venkova je členěn na 3 oblasti podpory.

1. oblast podpory - **Podpora budování a obnovy infrastruktury obce**
2. oblast podpory - **Podpora realizace integrovaných projektů venkovských mikroregionů**
3. oblast podpory - **Podpora zpracování územně plánovací dokumentace**

Příspěvek z Olomouckého kraje na rekonstrukci náměstí obce Bouzov by spadal do první oblasti podpory, tedy **Podpora budování a obnovování infrastruktury obce**. Na tuto oblast podpory je určeno celkem 80% z celkového objemu finančních prostředků Programu obnovy venkova Olomouckého kraje pro rok 2012, kraj tak rozdělí 48 mil. Kč. **Cílem podpory** je zlepšit kvalitu života venkovských oblastí, zvýšit atraktivitu a dostupnost území. Podpora je zaměřena na **aktivitu** z oblasti výstavby, obnovy a rekonstrukce infrastruktury v majetku obce. Konkrétněji se jedná podporu na tyto aktivity:

- **výstavba, rekonstrukce, oprava, místních komunikací a chodníků v majetku obce,**
- **výstavba, rekonstrukce, oprava, veřejného prostranství,** autobusových zastávek, zálivů a parkovišť,
- výstavba, rekonstrukce, oprava budov a sakrálních staveb v majetku obce, veřejně přístupné WC,
- **výstavba, rekonstrukce, oprava veřejného osvětlení a rozhlasu,**
- příprava a/nebo realizace protipovodňových opatření (hráze, zatravnění, meze, úpravy na kanalizaci apod., včetně projektové dokumentace).

Program byl vyhlášen již 20. prosince 2011. Příspěvek nelze poskytnout bez žádosti a obce je směly podávat **do 24. února 2012**. O tuto subvenci může požádat každá obec **do 2 000** obyvatel nacházející se na území Olomouckého kraje. Minimální částka příspěvku, kterou poskytne Olomoucký kraj, činí **50 000 Kč** a maximální částka je stanovena na **500 000 Kč**. Z příspěvku lze uhradit maximálně do 50 % celkových výdajů projektu.¹¹²

Stejně jako u všech dotací, uvádí poskytovatel i zde další **podmínky poskytnutí příspěvku** z Programu obnovy venkova. Těchto podmínek je celá řada a jsou dostupné na internetových stránkách Olomouckého kraje. Pro lepší představu uvádím, dle mého názoru nejzásadnější podmínky poskytnutí příspěvku, týkající se především financování:

- Žadatel může podat **jednu žádost** v rámci jedné oblasti podpory Programu obnovy venkova 2012 na poskytnutí příspěvku pro realizaci vlastního projektu.
- Na poskytnutí příspěvku **není právní nárok**.
- Žadatel musí garantovat, že je **schopen zajistit svůj podíl** na financování projektu, a to vždy takový podíl, aby spolu s poskytnutým příspěvkem bylo finančně kryto 100% výdajů na realizaci projektu v roce 2012.
- Příspěvek je **přísně účelový** a jeho čerpání je vázáno jen na financování projektu, na který byl poskytnut.
- Příspěvek slouží jako **doplňkový zdroj financování**.¹¹³

¹¹² *Oblasti podpory Programu obnovy venkova Olomouckého kraje 2012: Oblast podpory č. 1 Podpora budování a obnovy infrastruktury obce* [online], dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/1205/oblasti-podpory-programu-obnovy-venkova-olomouckeho-kraje-2012.pdf>

¹¹³ *Podmínky pro poskytnutí příspěvku z rozpočtu Olomouckého kraje v roce 2012 v rámci Programu obnovy venkova* [online], dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/1205/podminky-pro-poskytnuti-prispevku-pov-2012.pdf>.

Obec Bouzov splňuje podmínku náležitosti v Olomouckém kraji i počet obyvatel do 2 000. Aktivita, jakou je rekonstrukce náměstí, spadá do aktivit oblasti podpory Programu obnovy venkova. Obec by tak mohla po podání žádosti získat až 500 000 Kč z rozpočtu Olomouckého kraje. Jednalo by se o vhodný doplňkový způsob pro financování investiční akce Rekonstrukce náměstí obce Bouzov.

4.2.2.3 Dotace z rozpočtu Ministerstva zemědělství - Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013

Prostřednictvím **Programu rozvoje venkova České republiky** může obec získat finanční podporu poskytovanou Evropskou unií z **Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova** (EAFRD). Orgánem, který spravuje Program rozvoje venkova je Ministerstvo zemědělství ČR a zprostředkujícím subjektem je Státní zemědělský a intervenční fond.¹¹⁴ Je to tedy zdroj peněžních prostředků z Evropské unie částečně spolufinancovaných Českou republikou.¹¹⁵ Program rozvoje venkova České republiky vychází z **Národního strategického plánu rozvoje venkova** a jeho existence a realizace přispěje k dosažení cílů tohoto plánu, tedy rozvoje venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Program se člení na **4 osy**, které se dále segmentují na jednotlivé skupiny opatření, opatření a podopatření.

Osa I – **Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví**

Osa II – **Zlepšování životního prostředí a krajiny**

Osa III – **Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace rozvoje venkova**

Osa IV – **Leader**

Investiční akce Rekonstrukce náměstí obce Bouzov by teoreticky mohla spadat do osy III – **Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace rozvoje venkova**, skupiny opatření III.2 - **Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech**, opatření III.2.1 - **Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby**, podopatření III.2.1.1 - **Obnova a rozvoj vesnic**.

V rámci tohoto podopatření budou podpořeny investice do základní vodohospodářské infrastruktury obcí (vodovody, kanalizace, ČOV) a ostatní technické infrastruktury. Dále bude

¹¹⁴ Základní informace o Programu rozvoje venkova ČR, *EAgri: Dotace* [online], dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/zakladni-informace/>.

¹¹⁵ Struktura dotačních zdrojů, *EAgri: Dotace* [online], dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/>.

podpořeno budování a obnova místních komunikací (dopravní infrastruktura), zlepšení vzhledu obcí – **úprava veřejných prostranství**.

O tuto podporu mohou požádat **obce**, sdružení obcí, neziskové organizace s právní subjektivitou včetně církví a jejich organizací a zájmová sdružení právnických osob. Konkrétně u investic do zlepšení vzhledu obcí jsou podporována území obcí **do 500** obyvatel nacházející se na území celé České republiky. V podmínkách pro poskytnutí dotace je uvedeno, že se podpora poskytne pouze na základě **předloženého projektu**, pro každý schválený projekt se může použít **pouze jeden zdroj financování Evropské unie** a další podmínky, které musí obec splnit, týkající se například souladu s různými právními předpisy.

Obec tak může získat **přímou nenávratnou dotaci** na stavební obnovu (rekonstrukci, modernizaci, statické zabezpečení) budov a ploch - případně novou výstavbu související s vodohospodářskou infrastrukturou, ČOV, další technickou infrastrukturou včetně řešení dopravní infrastruktury a úpravou veřejných prostranství, nákup budov, strojů, technologie, zařízení, vybavení, hardware, software v souvislosti s projektem, nákup a výsadbu veřejné zeleně, parkové úpravy v obci, nákup nezbytné techniky pro údržbu zeleně pro obec.

Projekty, které nezakládají veřejnou podporu, mohou získat **podporu v maximální výši 90 %** všech způsobilých výdajů projektu, **příspěvek EU činí 75 %** veřejných zdrojů a **příspěvek České republiky je 25 %** veřejných zdrojů. Celkové způsobilé výdaje na projekt musí být v minimální výši 50 000 Kč.¹¹⁶

Tento dotační program by mohl být vhodný pro financování rekonstrukce náměstí, obec Bouzov splňuje téměř všechny podmínky pro poskytnutí dotace, ale bohužel jsou podporovány pouze projekty obcí do 500 obyvatel.

4.2.3 Financování prostřednictvím cizích zdrojů – úvěr

Jiným cizím zdrojem pro financování investiční akce v obci Bouzov může být **přijatý úvěr**, poskytnutý peněžním ústavem. Na rozdíl od předchozího zdroje – dotací, musí obec finanční prostředky získané úvěrem i s navýšením o určité procento úroků **vrátit zpět poskytovateli** a tím zatížit výdajovou stránku rozpočtu obce. Úvěr tak může částečně snížit možnosti rozvoje obce v budoucnosti, negativně ovlivnit její hospodaření a zvýšit její zadluženost. Obec jako

¹¹⁶ *PROGRAM ROZVOJE VENKOVA ČESKÉ REPUBLIKY NA OBDOBÍ 2007 – 2013* [online], dostupné z: https://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Ffeafdr%2F1180428724933.pdf.

takové jsou pro banky, díky každoročním pravidelným příjmům ze státního rozpočtu, poměrně důvěryhodnými klienty, proto jim banky většinou nabízí úvěry s nižší úrokovou sazbou.

Nejpravděpodobnější je, že by obec Bouzov zažádala o úvěr v **České spořitelně, a.s.**, u které má veden účet, a je jejím dlouhodobým klientem. Tak by teoreticky bylo možné, že by obec získala úvěr za co neoptimálnějších podmínek, jelikož banka s obcí spolupracuje již 20 let, má přehled o historii účtu a může si lehce odvodit její současnou situaci. Ze všech produktů, které klientům veřejné správy Česká spořitelna, a.s. nabízí, je dle mého názoru k financování rekonstrukce náměstí nejvhodnější **Dodavatelský úvěr**. Dle informací o tomto produktu by se mělo jednat o moderní způsob financování komunálních projektů, který je určen pro klienty veřejného sektoru, především obce, města a kraje. Česká spořitelna jim nabízí možnost financovat investiční projekty formou realizace komplexní dodávky stavby či technologie se zajištěným financováním a následným odkupem pohledávek.

Po celou dobu realizace stavby zajišťuje financování dodavatel a banka mu konečnou cenu uhradí až po dokončení stavby nebo kolaudaci, a to prostřednictvím platebních směnek, nebo faktury s odloženou dobou splatnosti. Pohledávky, které odkoupí Česká spořitelna od dodavatele, splácí investor, v našem případě tedy obec, dle dohodnutého splátkového kalendáře.

Výhodami pro obec při využití tohoto způsobu financování, je zrychlení výběrového řízení na dodavatele díla, neboť součástí realizace zakázky je i dodavatelem zajištěné financování projektu, uhrazení ceny až po převzetí díla, postupné splácení i s možností nepravidelných splátek, doba splatnosti až **15 let** s možností odložení první splátky a pevná úroková sazba po celou dobu splatnosti. Výši této úrokové sazby se mi nepodařilo zjistit především z důvodu méj nekompetentnosti, ale také proto, že se odvíjí dle individuální dohody dodavatele s Českou spořitelnou, a.s. a musí zohledňovat aktuální úrokové sazby na finančních trzích.¹¹⁷ Dle slov starosty by se u průměrného úvěru s dobou splatnosti okolo 10 let měla úroková sazba pohybovat mezi **2 až 5% ročně**.

Přijetí úvěru od komerční banky by mohl být vhodný způsob financování rekonstrukce náměstí na Bouzově. Především v případě, kdy by obec nezískala žádnou z výše uvedených dotací. Obec využila možnosti financování nebo částečného dofinancování investičních akcí

¹¹⁷ Dodavatelský úvěr - moderní způsob financování komunálních projektů, *Česká spořitelna* [online], dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/podnikatele-firmy-a-institute/mesta-a-obce/dodavatelsky-uver---moderni-zpusob-financovani-komunalnich-projektu/o-produktu-d00009987>

prostřednictvím úvěru i v minulosti, proto má obec poměrně vysokou částku úvěrového zatížení. Dle slov starosty obce by měla být většina úvěrů splacena již v roce 2011, a tak by přijetí úvěru v roce 2012 nemělo být pro obec problém.

4.2.4 Financování prostřednictvím cizích zdrojů – obligace

Další způsob, jak může obec Bouzov financovat rekonstrukci náměstí, je emise dlouhodobých cenných papírů ve formě obligací. Tyto cenné papíry vydávané obcemi jsou označovány jako komunální dluhopisy. Obce vystavují obligace především v případě, že z nějakého důvodu nemohou získat dlouhodobý bankovní úvěr a potřebují peněžní prostředky okamžitě. Dle zákona o dluhopisech musí obci emisi obligací povolit Česká národní banka a schválit Ministerstvo financí ČR. Princip vydávání komunálních dluhopisů spočívá v tom, že obec sice získá okamžitě peněžní prostředky z nákupu obligace věřitelem, ale majitel dluhopisu má právo od emitenta, tedy obce, požadovat k určitému dohodnutému dni splacení nominální hodnoty uvedené na obligaci a ještě mu náleží výnos z této obligace. Dle slov starosty je tento způsob získávání finančních prostředků pro tak malou obec, jako je Bouzov, poměrně nákladný a nereálný. Obec Bouzov nikdy v minulosti tuto možnost nevyužila a nepočítá s vydáním obligací ani v budoucnu.

4.3 Navržená varianta financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov

Dle údajů ze zpracovaného projektu dosahují celkové náklady rekonstrukce náměstí obce Bouzov částky **25 335 657, 23 Kč** a celkové způsobilé investiční výdaje jsou **24 564 000 Kč**. Obec Bouzov může k financování takto finančně náročné investiční akce využít několik možností, které jsem představila v kapitole 4.2. Na základě zjištěných informací však mohu konstatovat, že není možné, aby byla takto nákladná investiční akce financována pouze z jednoho zdroje. Optimálním způsobem financování je použití kombinace výše uvedených možností financování.

Mnou navržený způsob financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov spočívá v užití kombinace vlastních a cizích zdrojů financování. Za cizí zdroje se v této variantě financování považují dotace. Jak vyplývá z výše uvedeného, nemá obec Bouzov nárok na dotaci z rozpočtu Ministerstva zemědělství, a dotace z rozpočtu Olomouckého kraje je vzhledem k její zanedbatelné výši vhodná pouze jako doplňkový zdroj financování. Aby obec mohla tento projekt vůbec realizovat, je pro ni prakticky nutností získat dotaci z ROP Střední Morava. Dotace by pokryla většinu z uznatelných investičních výdajů projektu a obec by se

tak na financování rekonstrukce podílela jen z určité části. Tato varianta financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov by měla co nejméně zatížit obecní rozpočet do budoucnosti.

Z celkové částky způsobilých investičních výdajů by obec v rámci dotace z ROP Střední Morava mohla získat až 85 %, což by představovalo **20 879 400 Kč** a z rozpočtu Olomouckého kraje by teoreticky mohla obec čerpat dotaci až do výše **500 000 Kč**. Ostatní způsobilé výdaje ve výši **3 184 600 Kč** by musely být financovány z vlastních zdrojů obce. Nesmíme také zapomenout na problém nezpůsobilých výdajů projektu ve výši **771 657 Kč**, které také musí uhradit obec, celkem tedy musí z vlastních zdrojů vydat **3 956 257,23 Kč**. Jelikož má obec dlouhodobě kladné saldo hospodaření a v roce 2011 dosáhla přebytku dokonce **4 373 383,06 Kč**, mohly by být všechny tyto náklady pokryty pouze tímto přebytkem hospodaření a obec by nemusela prodávat žádný majetek ve svém vlastnictví. Výhodou této varianty je nulová zadluženost obce.

Tabulka 4.2 Návrh financování rekonstrukce náměstí obce Bouzov

Název finančního zdroje	Podíl v %	Celková částka v Kč
Dotace z ROP Střední Morava	82	20 879 400
Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje	2	500 000
Vlastní zdroje obce Bouzov	13	3 184 600
Celkové způsobilé náklady projektu	97	24 564 000
Nezpůsobilé náklady projektu	3	771 657
Celkové náklady projektu	100	25 335 657,23

Zdroj: vlastní zpracování a vlastní výpočty

V případě, že by obec nedisponovala s dostatečnými vlastními zdroji, nebo by je na dofinancování výdajů rekonstrukce náměstí nechtěla využít, mohla by místo těchto vlastních prostředků použít úvěr přijatý od peněžního ústavu. Jednalo by se tedy o kombinaci dvou cizích zdrojů financování. I zde počítám s přijetím dotací uvedených v předchozí variantě. Obec by tedy pro dofinancování **3 956 257,23 Kč** zažádala na pobočce České spořitelny, a.s. o Dodavatelský úvěr pro financování komunálních projektů (viz kapitola 4.2.3) ve výši **4 mil. Kč**, který má dobu splatnosti až 15 let. Při předpokládané roční úrokové sazbě **3,5 %** a době splácení **15 let** by obec každý měsíc splácela **28 595 Kč**, ročně tedy **343 140 Kč** a v celkovém hledisku by navýšení úvěru činilo **1 147 100 Kč**. Aby byla obec schopna tento úvěr splácet, muselo být hospodaření obce v přebytku přibližně 350 000 Kč v každém roce splácení. Dle

výsledků analýzy hospodaření obce Bouzov v předešlých pěti letech (viz tabulka č. 3) se tento způsob jeví jako reálný, jelikož obec hospodařila s přebytkovým rozpočtem každý sledovaný rok. Nejnižší saldo příjmů a výdajů bylo zjištěno v roce 2009, a to 945 tis. Kč a nejvyššího přebytku hospodaření obec dosáhla v roce 2011, činil 4 373 tis. Kč. Z toho vyplývá, že existuje i možnost zkrácení doby splatnosti. V konečném hledisku ale stejně záleží na rozhodnutí zastupitelstva obce. S touto variantou je samozřejmě spojeno navýšení zadluženosti obecního rozpočtu.

Obě tyto varianty počítaly s finančními prostředky získanými z dotací, především s dotací z rozpočtu ROP Střední Morava. Financování rekonstrukce náměstí v případě zamítnutí poskytnutí dotace, tedy při použití ostatních možností financování, by mohlo vést k velkému zatížení obecního rozpočtu a zadlužení obce. Nebo by mohlo znamenat neschopnost uskutečnit rekonstrukci náměstí a její odložení do budoucnosti. Řešením by mohlo být rozložení jednotlivých činností spojených s rekonstrukcí do více etap, či změna projektu, kde by se mohly některé činnosti vynechat.

5 Závěr

Tato bakalářská práce se z počátku zabývala problematikou obcí jako územně samosprávných celků, jejich působností, druhy, orgány a hospodařením s rozpočtem.

Obec je základní územní samosprávný celek, jehož základními znaky jsou území, na kterém se rozkládá, občané, kteří na tomto území žijí, a působnost, tedy okruh činností, které obec vykonává. Působnost obce může být dle zákona o obcích samostatná, či přenesená. Obce v České republice se v dnešní době rozlišují na obce, města, městysy, statutární města a hlavní město Prahu. Orgány obce tvoří zastupitelstvo, rada, starosta, obecní úřad, výbory a komise. Hospodaření obce s rozpočtovanými prostředky upravuje zákon o obcích a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Rozpočet je základním prvkem finančního hospodaření obcí, který lze definovat jako decentralizovaný peněžní fond, bilanci příjmů a výdajů, finanční plán, či nástroj prosazování cílů municipální politiky. Rozpočtový proces zahrnuje návrh, schválení, plnění a kontrolu rozpočtu. Rozpočtová skladba člení příjmy a výdaje rozpočtu obce dle druhového, odvětvového, odpovědnostního a konsolidačního hlediska. Příjmy rozpočtu obce se dle druhového hlediska členění rozpočtové skladby dělí na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace. Výdaje se dle téhož hlediska člení na běžné a kapitálové.

V další části byla provedena analýza hospodaření obce Bouzov. Jednalo se o představení této obce, pohled do její historie i současnosti a názorně zde bylo demonstrováno hospodaření této obce dle druhového členění příjmů a výdajů rozpočtové skladby v letech 2007 až 2011.

Obec Bouzov je poměrně malá obec s 1 529 obyvateli, která se nachází v Olomouckém kraji, nedaleko města Litovel. Dominantou zdejší krajiny je stejnojmenný hrad z přelomu třináctého a čtrnáctého století. Historie obce je úzce spjata s historií hradu Bouzov a je velmi bohatá. První písemné zmínky o obci pochází z roku 1317 a svůj název pravděpodobně získala po prvním majiteli hradu Búzovi z Búzova. Významnými majiteli hradu, kteří zásadně ovlivnili dějiny obce, byl Řád německých rytířů, díky kterému se stala kulturním a společenským střediskem celého okolí. Obec Bouzov se v roce 2002 stala „Vesnicí roku 2002 Olomouckého kraje“ a v současnosti je jednou z nejnavštěvovanějších lokalit tohoto kraje. Nachází se zde poměrně bohaté kulturní zázemí a občanská vybavenost je na dobré úrovni. Obec Bouzov je obcí s matričním úřadem a její samospráva je vykonávána orgány, kterými jsou zastupitelstvo obce, které má 15 členů, pětičlenná rada obce, starosta a místostarosta a finanční a kontrolní výbor. Hospodaření obce Bouzov bylo ve všech sledovaných letech přebytkové, vždy

převyšovaly příjmy nad výdaji. Pro lepší vypovídací schopnost rozpočtu jsem příjmovou i výdajovou stranu rozpočtu upravila o položku konsolidace. Nejvyššího salda příjmů a výdajů po konsolidaci bylo dosaženo v roce 2011, a to 4,4 mil. Kč. Celkové příjmy po konsolidaci se pohybovaly v rozmezí od 29, 8 mil. Kč po téměř 56 mil. Kč. Průměrně za posledních pět let dosahují okolo 39 mil. Kč. Na celkových příjmech po konsolidaci tvoří největší položku příjmy daňové, které jsou v průměru 37,5% a obec obdrží každý rok na daňových příjmech přibližně 14,6 mil. Kč. Nedaňové příjmy představují ve sledovaných letech průměrně 23 % všech příjmů po konsolidaci, průměrně 8,6 mil. Kč ročně. Kapitálové příjmy jsou nejnižší příjmovou třídou obecního rozpočtu. Za sledované období činily kapitálové příjmy průměrně 5,6 % všech příjmů obce po konsolidaci, každý rok z nich obec vytěží v průměru okolo 2,2 mil. Kč. Přijaté dotace upravené o konsolidaci tvoří průměrně 32 % všech příjmů obce po konsolidaci, každý rok tak obec na dotacích v průměru získá 13 312 615 Kč, což je za posledních 5 let více než 66 mil. Jedná se především o investiční dotace. Celkové výdaje po konsolidaci se ve sledovaných letech pohybovaly v rámci 25,4 mil. Kč až 55 mil. Kč. Průměrné celkové výdaje po konsolidaci byly 36,3 mil. Kč. Běžné výdaje, které jsem taktéž upravila o položku konsolidace, tvoří převážnou část rozpočtových výdajů obce Bouzov. Jejich procentuální podíl na celkových výdajích po konsolidaci se pohybuje v rozmezí od 39 % do 97 %, průměrně tedy 64 %. Nejnižší běžné výdaje po konsolidaci ve sledovaném období byly 17,5 mil. Kč, naopak nejvyšší 25,4 mil. Kč. Výše kapitálových výdajů obce Bouzov v jednotlivých letech je velmi rozdílná, pohybují se v rozmezí od necelých 0,7 mil. Kč po 33,6 mil. Kč. Za všech pět sledovaných let obec vydala na investice více než 73 mil. Kč.

V čistě praktické, čtvrté části práce byla představena investiční akce rekonstrukce, kterou připravuje obec Bouzov. Byly zde uvedeny historické souvislosti, z nichž vyplývá nutnost provedení rekonstrukce, popsán současný stav náměstí a představen projekt této investiční akce, který si obec Bouzov nechala zpracovat.

Náměstí obce Bouzov bylo již od 19. století znázorňováno na katastrálních mapách jako rozsáhlá plocha se svahovitým terénem a značným výškovým rozdílem. Jeho střed protínala komunikace vedoucí k hradu a bylo místem, kde se odehrávaly slavnostní okamžiky a závažná shromáždění v životě obce, či se zde pořádaly trhy. I v současnosti se jedná o velmi frekventovanou část obce, kterou lidé využívají jak při cestě na poštu či obecní úřad, ale především na státní hrad. Náměstí zohyzďují nejen nevhodně a improvizovaně rozmístěné reklamy, havarijní stav významné kulturní památky – kamenného kříže, městské vysoké stožáry pouličního osvětlení, špatně lokalizovaná kanalizace, či nevyhovující a značně

poničený asfaltový povrch. Dnešní stav pouze odráží postupnou devastaci prostoru náměstí, které rozhodně neplní svou reprezentativní funkci. Již se nejedná o prostor pro setkávání a shromažďování lidu, ale především se stalo místem pro parkování aut. Náměstí je využíváno značně chaoticky a vzrostlé dřeviny zakrývají jeho podstatnou část. Předmětem projektu je komplexní revitalizace tohoto významného veřejného prostoru ve frekventovaném centru obce Bouzov. Globálním cílem projektu je zvýšení kvality života v regionu, zvýšení atraktivity obce a zajištění příznivých podmínek pro podnikání. V rámci realizace projektu by mělo dojít k oddělení klidové a dopravně obslužné části. Měla by být řešena oprava komunikací a zpevněných ploch, měl by být doplněn mobiliář, vybudována dešťová kanalizace, upraveno veřejné osvětlení a provedeny terénní a sadovnické úpravy. Aktivita navržené v projektu jsou v souladu s prioritami Integrovaného plánu rozvoje územní Bouzovsko. Projekt je připraven k realizaci. Předpokládané datum zahájení fyzické realizace projektu je naplánováno na 1. dubna 2012 a ukončení fyzické realizace projektu se očekává na 30. dubna 2013. Celkové výdaje projektu činí 25 335 657, 23 Kč, celkové způsobilé investiční výdaje jsou 24 564 000 Kč.

Hypotézou této práce bylo, že lze najít různé možnosti k financování rozsáhlé investiční akce, jako je rekonstrukce náměstí v obci Bouzov. Tuto hypotézu se podařilo potvrdit ve čtvrté části bakalářské práce, kde byly v návaznosti na analýzu hospodaření obce Bouzov specifikovány jednotlivé možnosti financování projektu. Bylo zjištěno, že existuje několik možností, jak získat peněžní prostředky na tuto investiční akci. Obec může využít financování prostřednictvím vlastních zdrojů, nebo využít cizí zdroje financování, ke kterým patří zejména dotace, nebo úvěry a obligace.

Jednou z možností, jak financovat investiční akci je, že obec Bouzov využije vlastní zdroje, tedy vlastní příjmy rozpočtu obce. Nejjednodušší způsob, jak získat vlastní zdroje k financování rekonstrukce, je prodat nepotřebný majetek ve vlastnictví obce, tento majetek obec také může pronajímat a z příjmů z pronájmu získat potřebné prostředky k financování investice. Obec také může využít přebytky rozpočtů z minulých let. Bouzov vlastní dlouhodobý hmotný majetek v celkové výši 277,6 mil. Kč, který však prodat nehodlá, příjmy z pronájmu jsou taktéž poměrně malé, a i když obec každoročně hospodařila s kladným saldem, je střádání finančních prostředků z přebytků rozpočtů velmi zdoluhavé a téměř nereálné a mohlo by trvat i několik let. Z toho tedy vyplynulo, že není možné pokrýt náklady rekonstrukce náměstí z vlastních prostředků v plné výši a je vhodné najít jiný způsob financování, nebo využít vlastní zdroje v kombinaci s úvěrem či dotací.

Další možností, jak může obec získat finanční prostředky na investiční akci, jsou cizí zdroje – dotace. Jedná se především o nenárokové a účelové kapitálové dotace z Regionálního operačního programu Střední Morava, z rozpočtu Olomouckého kraje a z rozpočtu Ministerstva zemědělství. Prostřednictvím ROP Střední Morava čerpá Česká republika v letech 2007 až 2013 peníze ze strukturálních fondů Evropské unie. Cílem programu je zvýšení ekonomické vyspělosti, zlepšení konkurenceschopnosti regionu a životní úrovně jeho obyvatel. Projekt rekonstrukce náměstí spadá do druhé prioritní osy tohoto programu. Obec Bouzov splňuje všechny podmínky stanovené poskytovatelem pro získání podpory a tak může v rámci ROP Střední Morava získat až 85% celkových způsobilých výdajů projektu.

Olomoucký kraj každoročně ze svého rozpočtu přispívá obcím nacházejícím se v tomto kraji v rámci Programu obnovy venkova. Rekonstrukce náměstí obce spadá do první oblasti podpory a tak obec může získat až 500 000 Kč. Jedná se o poměrně malou částku, která by však mohla být využita jako doplňkový zdroj financování.

Ministerstvo zemědělství spravuje Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, prostřednictvím může obec získat finanční podporu poskytovanou Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Rekonstrukce náměstí spadá do třetí osy Programu rozvoje venkova, obec by tak mohla získat podporu v maximální výši 90 % všech způsobilých výdajů projektu. Bouzov bohužel nesplňuje podmínku pro poskytnutí dotace, kdy jsou podporovány pouze projekty obcí do 500 obyvatel.

Cizími zdroji, kterými obec může také financovat rekonstrukci náměstí, jsou úvěry, které poskytují peněžní ústavy. Jelikož je obec dlouhodobým klientem České spořitelny, a.s., je nejpravděpodobnější, že by o úvěr zažádala v této komerční bance. Ze všech produktů nabízených Českou spořitelnou, a.s. by na financování rekonstrukce byl nejvhodnější Dodavatelský úvěr určený pro klienty z komunální sféry. Úroková sazba by se měla pohybovat mezi 2 až 5% ročně a mohlo by se jednat o vhodný zdroj financování rekonstrukce náměstí, pokud by obec nezískala žádnou z výše uvedených dotací. Avšak na rozdíl od dotací by přijetí úvěru zvýšilo zadluženost obce.

Další způsob, jak může obec Bouzov financovat rekonstrukci náměstí, je emise dlouhodobých cenných papírů ve formě obligací. Obce vystavují obligace především v případě, že z nějakého důvodu nemohou získat dlouhodobý bankovní úvěr a potřebují peněžní prostředky okamžitě. Tento způsob financování je pro tak malou obec, jako je Bouzov, velmi nákladný a nereálný.

Cílem bakalářské práce je navrhnout vhodnou variantu financování rekonstrukce náměstí v obci Bouzov tak, aby došlo k co nejmenšímu zatížení rozpočtu obce při její realizaci. Tento cíl se podařilo splnit prostřednictvím závěrečné části bakalářské práce, kde je navržen nejoptimálnější způsob financování rekonstrukce náměstí.

Nejvhodnější se jeví kombinace vlastních a cizích zdrojů financování – dotací. Aby obec mohla tento projekt vůbec realizovat, je pro ni prakticky nutností získat dotaci z ROP Střední Morava. Z celkové částky způsobilých investičních výdajů by obec v rámci dotace z ROP Střední Morava mohla získat až 85 %, a z rozpočtu Olomouckého kraje by teoreticky mohla obec čerpat dotaci až do výše 500 000 Kč. Ostatní způsobilé i nezpůsobilé výdaje by musely být financovány z vlastních zdrojů obce. Jelikož má obec dlouhodobě kladné saldo hospodaření, mohly by být všechny tyto náklady pokryty pouze tímto přebytkem hospodaření. Výhodou této varianty je nulová zadluženost obce. V případě, že by obec nedisponovala s dostatečnými vlastními zdroji, nebo by je na dofinancování výdajů rekonstrukce náměstí nechtěla využít, mohla by místo těchto vlastních prostředků použít úvěr přijatý od peněžního ústavu. S touto variantou je samozřejmě spojeno navýšení zadluženosti obecního rozpočtu. Financování rekonstrukce náměstí v případě zamítnutí dotace, by mohlo vést k velkému zatížení obecního rozpočtu a zadlužení obce.

Seznam použité literatury

a) Knihy

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, 399 s. ISBN 978-807-2016-655.

MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. Vyd. 1. Praha: Orac, 2000, 190 s. ISBN 80-861-9923-1.

MELION, Miloslav. *Finance územních samospráv*. Hradec Králové: E.I.A. - Ekonomická a informační agentura, 2000, 213 s. ISBN 80-854-9079-X.

OBEC BOUZOV. *Bouzovsko: krajina & lidé*. 2006.

PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, 238 s. Edice učebnic Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, č. 405. ISBN 978-802-1045-118.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-726-1086-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-807-3576-141.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

TOMÁNEK, Petr. EKF VŠB – TU OSTRAVA, Katedra veřejné ekonomiky. *HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A OBCÍ*. Ostrava, 2009.

TRAPL, Miloš. *Bouzov: Minulost a současnost hradu, obce a JZD "Mír"*. 1. vyd. Praha: TEPS, 1990, 144 s. ISBN 80-706-5013-3.

b) Legislativa

ČESKO. Zákon č. 565 ze dne 28. prosince 1990 o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 92, s. 2106-2109. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1990/sb092-90.pdf>.

ČESKO. Zákon č. 1 ze dne 16. prosince 1992 ústavní zákon. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 3-16. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>.

ČESKO. Zákon č. 128 ze dne 15. května 2000 o obcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1736-1764. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb038-00.pdf>.

ČESKO. Příloha vyhlášky č. 323 ze dne 2. července 2002 o rozpočtové skladbě. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 118, s. 6911-6966. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2002/sb118-02.pdf>.

ČESKO. Zákon č. 634 ze dne 17. prosince 2004 o správních poplatcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 215, s. 11415-11418. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb215-04.pdf>.

c) Elektronické zdroje

CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu* [online]. Praha: Transparency International - Česká republika, 2008, 94 s. [cit. 2012-04-27]. ISBN 978-808-7123-065. Dostupné z: http://www.transparency.cz/doc/kr_pruvodce2008.pdf.

Co je to ROP Střední Morava?. *Můj projekt* [online]. © 2000-2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.muiprojekt.eu/cs/co-je-rop-stredni-morava.html>.

Dodavatelský úvěr - moderní způsob financování komunálních projektů. *Česká spořitelna* [online]. [2011] [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/podnikatele-firmy-a-institute/mesta-a-obce/dodavatelsky-uver--moderni-zpusob-financovani-komunalnich-projektu/o-produktu-d00009987>.

Charakteristika ÚSC OÚ Bouzov. *ÚFIS: prezentace údajů ÚSC* [online]. 2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisusc/charakteristika.pl?ico=298719>.

O obci: Z historie. *Obec Bouzov* [online]. © 2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://obec-bouzov.cz/>.

Oblasti podpory Programu obnovy venkova Olomouckého kraje 2012: *Oblast podpory č. 1 Podpora budování a obnovy infrastruktury obce* [online]. 2011 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/1205/oblasti-podpory-programu-obnovy-venkova-olomouckeho-kraje-2012.pdf>.

Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2011. *Český statistický úřad* [online]. 2011 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/1301-11>.

Podmínky pro poskytnutí příspěvku z rozpočtu Olomouckého kraje v roce 2012 v rámci Programu obnovy venkova [online]. 2011 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/1205/podminky-pro-poskytnuti-prispevku-pov-2012.pdf>.

Podnikatelé a firmy. *Obec Bouzov* [online]. © 2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://obec-bouzov.cz/index.php?nid=8565&lid=cs&oid=1696764>.

Popis úřadu. *Obec Bouzov* [online]. © 2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://obec-bouzov.cz/index.php?nid=8565&lid=CZ&oid=1691572>.

Prováděcí dokument ROP Střední Morava: verze 1.1 [online]. 1. 2. 2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/2602>.

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA ČESKÉ REPUBLIKY NA OBDOBÍ 2007 – 2013 [online]. Praha, květen 2007 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z:

https://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefard%2F1180428724933.pdf.

ROP NUTS II Střední Morava. *Fondy Evropské unie* [online]. [2007] [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sm>.

Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska: Nezaměstnanost v obcích a mikroregionech (od 1. 1. 2005) v okrese Olomouc za prosinec 2011. *Integrovaný portál MPSV* [online]. 2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem/?_piref37_240429_37_240428_240428.statse=2000000000011&_piref37_240429_37_240428_240428.statse=2000000000013&_piref37_240429_37_240428_240428.send=send&_piref37_240429_37_240428_240428.stat=2000000000053&_piref37_240429_37_240428_240428.obdobi=L&_piref37_240429_37_240428_240428.rok=2011&_piref37_240429_37_240428_240428.uzemi=140000&ok=Vybrat.

Struktura dotačních zdrojů. *EAgri: Dotace* [online]. © 2009-2011 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/>.

Výzva 2.3.1 *Fyzická revitalizace území – IPRÚ Bouzovsko* [online]. 29. 3. 2011 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/2108/>.

Základní informace o Programu rozvoje venkova ČR. *EAgri: Dotace* [online]. © 2009-2011 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/zakladni-informace/>.

Základní informace. *Obec Bouzov* [online]. © 2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://obec-bouzov.cz/index.php?nid=8565&lid=CZ&oid=1691571>.

d) Ostatní

Hrad Bouzov: průvodcovský text. Bouzov, 2004.

Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: Finální verze žádosti Benefit 7*. Bouzov: Obec Bouzov, 31. 5. 2011.

Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: Marketingová analýza*. Olomouc: GHC regio s.r.o., 5/2011.

Obec Bouzov. *Bouzov – rekonstrukce náměstí: Studie*. Bouzov: Stavební firma Tomek, 08/2009.

Seznam zkratek

a.s. – akciová společnost

ČČK - Český červený kříž

ČOV – čistíčka odpadních vod

ČSL - Československá strana lidová

ČSPO - Český svaz požární ochrany

ČSV - Český svaz včelařů

ČSCHDHZ - Český svaz chovatelů drobného hospodářského zvířectva

DV Jednoty - Dohlížecí výbor Jednoty

EAFRD - Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova

EU – Evropská unie

IPRÚ – Integrovaný plán rozvoje území

JZD Mír Bouzov - Jednotné zemědělské družstvo Mír Bouzov

KSČ - Komunistická strana Československa

KDÚ-ČSL - Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová

MěÚ – Městský úřad

MS Kozov – Myslivecké sdružení Kozov

OÚ – Obecní úřad

o.s. – občanské sdružení

ROP NUTS – Regionální operační program Regionu soudržnosti

SPB - Strana protifašistických bojovníků

SVAZARM - Svaz pro spolupráci s armádou

SČSP - Svaz československo-sovětského přátelství

SSM - Socialistický svaz mládeže

TJ Sokol - Tělovýchovná jednota Sokol

ÚPD – územně plánovací dokumentace

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 15. května 2012

.....

Anna Kopková

Seznam příloh

Příloha č. 1 Poloha obce Bouzov

Příloha č. 2 Mapa katastrálního území obce Bouzov s 13 přidruženými částmi

Příloha č. 3 Státní hrad Bouzov

Příloha č. 4 Příjmy obce Bouzov v letech 2007 – 2011

Příloha č. 5 Výdaje obce Bouzov v letech 2007 – 2011

Příloha č. 6 Náměstí v minulosti

Příloha č. 7 Současný stav náměstí

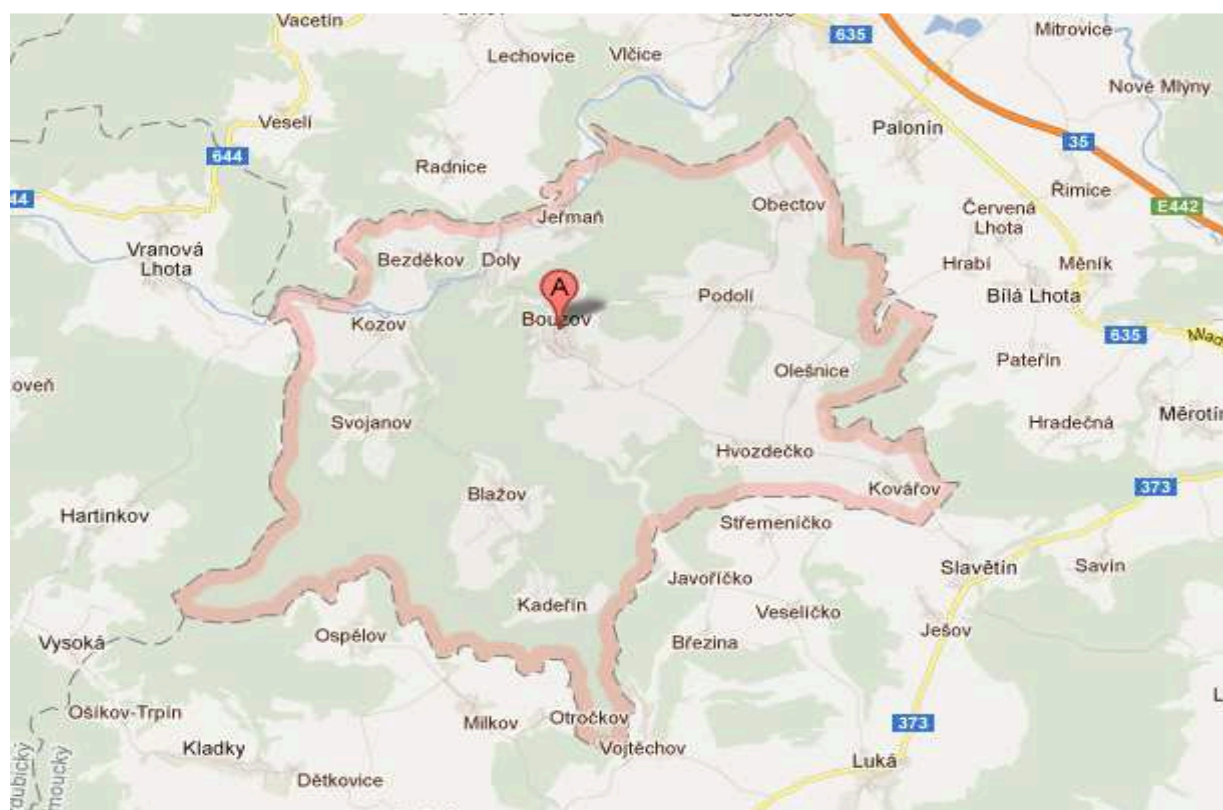
Příloha č. 8 Vizualizace náměstí po rekonstrukci

Příloha č. 1 Poloha obce Bouzov



Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů dostupných z <http://maps.google.cz/>.

Příloha č. 2 Mapa katastrálního území obce Bouzov s 13 přidruženými částmi



Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů dostupných z <http://maps.google.cz/>.

Příloha č. 3 Státní hrad Bouzov



Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů dostupných z:
<http://www.hradyzamky24.cz/hrad-bouzov-104>.

Příloha č. 4 Příjmy obce Bouzov v letech 2007 - 2011

Příjmy	2007	2008	2009	2010	2011
1111 Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků	2 282 946,91	2 417 181,07	2 366 183,76	2 422 509,45	2 583 276,00
1112 Daň z příjmu fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti	2 750 954,86	960 105,24	1 079 533,49	651 106,17	188 534,50
1113 Daň z příjmu fyzických osob z kapitálových výnosů	149 587,52	205 638,69	213 732,17	217 371,73	236 170,00
111 Daně z příjmů fyzických osob	5 183 489,29	3 582 925,00	3 659 449,42	3 290 987,35	3 007 980,50
1121 Daň z příjmů právnických osob	2 319 151,71	3 503 487,14	2 663 619,49	2 279 979,17	2 404 694,00
1122 Daň z příjmu právnických osob za obce	436 320,00	416 400,00	416 640,00	1 512 600,00	1 153 870,00
112 Daně z příjmů právnických osob	2 755 471,71	3 919 887,14	3 080 259,49	3 792 579,17	3 558 564,00
11 Daně z příjmů, zisků a kapitálových výnosů	7 938 961,00	7 502 812,14	6 739 708,91	7 083 566,52	6 566 544,50
1211 Daň z přidané hodnoty	3 754 405,91	5 161 504,03	5 360 275,06	5 710 610,58	5 713 199,00
121 Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	3 754 405,91	5 161 504,03	5 360 275,06	5 710 610,58	5 713 199,00
12 Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	3 754 405,91	5 161 504,03	5 360 275,06	5 710 610,58	5 713 199,00
1332 Poplatky za znečišťování ovzduší	0,00	7 500,00	0,00	0,00	0,00
1334 Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	984,00	1 304,00	366,00	4 193,00	2 713,00
1335 Poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa	0,00	0,00	24,00	1 882,00	24,60
1337 Poplatky za provoz systému shromažďování, ... komunálních odpadů	654 902,50	801 229,50	790 808,00	698 714,00	757 970,00
133 Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	655 886,50	810 033,50	791 198,00	704 789,00	760 707,60
1341 Poplatek ze psů	20 045,00	20 085,00	32 350,00	32 942,00	31 782,00
1342 Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	1 340,00	550,00	6 190,00	1 365,00	17 465,00
1343 Poplatek za užívání veřejného prostranství	1 620,00	81 340,00	1 490,00	510,00	181 440,00
1344 Poplatek ze vstupného	0,00	0,00	0,00	22 000,00	26 000,00
1345 Poplatek z ubytovací kapacity	7 020,00	840,00	15 632,00	5 724,00	22 025,00
134 Místní poplatky z vybraných činností a služeb	30 025,00	102 815,00	55 662,00	62 541,00	278 712,00
1361 Správní poplatky	204 910,00	185 820,00	136 670,00	110 760,00	102 930,00
136 Správní poplatky	204 910,00	185 820,00	136 670,00	110 760,00	102 930,00
13 Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	890 821,50	1 098 668,50	983 530,00	878 090,00	1 142 349,60
1511 Daň z nemovitostí	1 158 440,25	1 112 565,31	1 229 841,10	1 512 509,63	1 705 544,00
151 Daň z majetku	1 158 440,25	1 112 565,31	1 229 841,10	1 512 509,63	1 705 544,00
15 Majetkové daně	1 158 440,25	1 112 565,31	1 229 841,10	1 512 509,63	1 705 544,00
1 Daňové příjmy (součet za třídu 1)	13 742 628,66	14 875 549,98	14 313 355,07	15 184 776,73	15 127 637,10
2111 Příjmy z poskytování služeb a	4 260 116,74	5 417 089,36	4 526 875,00	5 501 790,00	5 794 451,00

výrobků						
2119	Ostatní příjmy z vlastní činnosti	500,00	5 500,00	1 000,00	3 005 687,78	364 903,60
211	Příjmy z vlastní činnosti	4 260 616,74	5 422 589,36	4 527 875,00	8 507 477,78	6 159 354,60
2131	Příjmy z pronájmu pozemků	121 873,00	256 445,00	190 883,00	90 858,00	76 936,00
2132	Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí	1 559 552,50	1 773 722,00	1 748 787,00	2 093 140,00	2 294 705,00
2133	Příjmy z pronájmu movitých věcí	0,00	0,00	0,00	0,00	9 200,00
2139	Ostatní příjmy z pronájmu majetku	0,00	0,00	1 260 210,00	0,00	0,00
213	Příjmy z pronájmu majetku	1 681 425,50	2 030 167,00	3 199 880,00	2 183 998,00	2 380 841,00
2141	Příjmy z úroků (část)	53 853,06	48 443,08	1 733 741,93	17 170,02	5 188,34
214	Výnosy z finančního majetku	53 853,06	48 443,08	1 733 741,93	17 170,02	5 188,34
21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s příj. vztahem	5 995 895,30	7 501 199,44	9 461 496,93	10 708 645,80	8 545 383,94
2210	Přijaté sankční platby	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2212	Sankční platby přijaté od jiných subjektů	0,00	0,00	0,00	182 316,00	0,00
221	Přijaté sankční platby	0,00	0,00	0,00	182 316,00	0,00
22	Přijaté sankční platby a vratky transferů	0,00	0,00	0,00	182 316,00	0,00
2310	Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	0,00	0,00	0,00	9 600,00	100,00
231	Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	0,00	0,00	0,00	9 600,00	100,00
2321	Přijaté neinvestiční dary	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2322	Přijaté pojistné náhrady	50 156,00	0,00	202 489,00	110 043,00	15 948,00
2324	Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	111 954,80	110 251,92	50 232,00	19 780,00	38 814,35
2329	Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené	1 624,00	201 502,00	75 433,00	8 116,50	4 380,00
232	Ostatní nedaňové příjmy	163 734,80	311 753,92	328 154,00	137 939,50	59 142,35
23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	163 734,80	311 753,92	328 154,00	147 539,50	59 242,35
2441	Splátky půjčených prostředků od obcí	0,00	0,00	701 494,00	0,00	0,00
244	Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně	0,00	0,00	701 494,00	0,00	0,00
2460	Splacené půjčky prostředků od obyvatelstva	184 488,40	113 195,60	64 317,00	20 150,00	11 664,00
246	Splacené půjčky prostředků od obyvatelstva	184 488,40	113 195,60	64 317,00	20 150,00	11 664,00
24	Přijaté splátky půjčených prostředků	184 488,40	113 195,60	765 811,00	20 150,00	11 664,00
2	Nedaňové příjmy (součet za třídu 2)	6 344 118,50	7 926 148,96	10 555 461,93	11 058 651,30	8 616 290,29
3111	Příjmy z prodeje pozemků	396 734,00	483 270,00	4 771 034,00	1 460 740,00	1 864 607,00
3113	Příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku	343 015,00	285 576,00	390 000,00	30 000,00	120 000,00
311	Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného)	739 749,00	768 846,00	5 161 034,00	1 490 740,00	1 984 607,00

3121	Přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku	0,00	462 863,00	0,00	50 000,00	0,00
3122	Přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku	38 500,00	20 000,00	145 000,00	0,00	150 000,00
312	Ostatní kapitálové příjmy	38 500,00	482 863,00	145 000,00	50 000,00	150 000,00
31	Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatních kapitálových příjmů	778 249,00	1 251 709,00	5 306 034,00	1 540 740,00	2 134 607,00
3	Kapitálové příjmy (součet za třídu 3)	778 249,00	1 251 709,00	5 306 034,00	1 540 740,00	2 134 607,00
	Vlastní příjmy (třída 1+2+3)	20 864 996,16	24 053 407,94	30 174 851,00	27 784 168,03	25 878 534,39
4111	Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu	50 000,00	270 000,00	180 000,00	418 741,00	8 211,00
4112	Neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu	312 479,00	310 200,00	309 500,00	700 000,00	690 900,00
4113	Neinvestiční přijaté transfery ze státních fondů	0,00	0,00	0,00	14 400,00	0,00
4116	Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	191 619,00	591 700,00	2 213 700,00	793 884,00	960 586,60
411	Neinvestiční přijaté transfery od veřejného rozpočtu ústřední úrovně	554 098,00	1 171 900,00	2 703 200,00	1 927 025,00	1 659 697,60
4122	Neinvestiční přijaté transfery od krajů	6 100,00	1 369 235,00	719 085,00	1 227 425,00	606 600,00
412	Neinvestiční přijaté transfery od rozpočtů územní úrovně	6 100,00	1 369 235,00	719 085,00	1 227 425,00	606 600,00
4134	Převody z rozpočtových účtů	8 852,00	1 394 630,00	4 291 901,00	1 717 874,00	900 000,00
4139	Ostatní převody z vlastních fondů	0,00	0,00	1 450 000,00	0,00	0,00
413	Převody z vlastních fondů	8 852,00	1 394 630,00	5 741 901,00	1 717 874,00	900 000,00
41	Neinvestiční přijaté transfery	569 050,00	3 935 765,00	9 164 186,00	4 872 324,00	3 166 297,60
4211	Investiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu	14 000 000,00	0,00	7 000 000,00	7 000 000,00	0,00
4213	Investiční přijaté transfery ze státních fondů	0,00	3 586 191,00	8 690 183,00	3 841 887,00	1 656 446,00
4216	Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	0,00	0,00	2 693 000,00	193 000,00	0,00
421	Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	14 000 000,00	3 586 191,00	18 383 183,00	11 034 887,00	1 656 446,00
4222	Investiční přijaté transfery od krajů	1 958 000,00	0,00	4 000 000,00	0,00	0,00
422	Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	1 958 000,00	0,00	4 000 000,00	0,00	0,00
42	Investiční přijaté transfery	15 958 000,00	3 586 191,00	22 383 183,00	11 034 887,00	1 656 446,00
4	Přijaté transfery (součet za třídu 4)	16 527 050,00	7 521 956,00	31 547 369,00	15 907 211,00	4 822 743,60
	Příjmy celkem (třídy 1+2+3+4)	37 392 046,16	31 575 363,94	61 722 220,00	43 691 379,03	30 701 277,99

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov.

Příloha č. 5 Výdaje obce Bouzov v letech 2007 – 2011

Výdaje		2007	2008	2009	2010	2011
5011	Platy zaměstnanců v pracovním poměru	1 943 137,00	2 441 253,00	2 521 702,00	2 797 052,00	2 388 200,00
5019	Ostatní platy	171 279,00	97 463,00	143 018,00	228 566,00	56 969,00
501	Platy	2 114 416,00	2 538 716,00	2 664 720,00	3 025 618,00	2 445 169,00
5021	Ostatní osobní výdaje	722 450,00	889 910,00	814 498,00	636 020,00	725 110,00
5023	Odměny členů zastupitelstev obcí a krajů	642 673,00	648 524,00	665 719,00	655 790,00	668 210,00
502	Ostatní platby za provedenou práci	1 365 123,00	1 538 434,00	1 480 217,00	1 291 810,00	1 393 320,00
5031	Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	635 653,00	740 871,00	707 273,00	801 605,00	718 548,00
5032	Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	216 212,00	275 976,00	287 352,00	313 298,00	273 913,00
5038	Povinné pojistné na úrazové pojištění	0,00	0,00	0,00	11 255,00	10 181,00
5039	Ostatní povinné pojistné placené zaměstnavatelem	0,00	0,00	0,00	15 949,00	19 369,00
503	Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	851 865,00	1 016 847,00	994 625,00	1 142 107,00	1 022 011,00
50	Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	4 331 404,00	5 093 997,00	5 139 562,00	5 459 535,00	4 860 500,00
5132	Ochranné pomůcky	3 889,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5134	Prádlo, oděv a obuv	6 289,50	6 598,00	4 379,00	10 367,00	5 606,00
5136	Knihy, učební pomůcky a tisk	16 358,80	11 813,00	16 733,00	10 522,00	13 410,00
5137	Drobný hmotný dlouhodobý majetek	216 291,50	538 891,70	246 480,10	459 653,49	52 863,00
5139	Nákup materiálu jinde nezařazený	569 430,88	849 342,90	515 321,40	552 841,14	379 045,80
513	Nákup materiálu	812 259,68	1 406 645,60	782 913,50	1 033 383,63	450 924,80
5141	Úroky vlastní	614 264,52	668 496,12	408 805,76	302 114,00	195 881,45
514	Úroky a ostatní finanční výdaje	614 264,52	668 496,12	408 805,76	302 114,00	195 881,45
5151	Studená voda	0,00	0,00	3 739,00	22 705,00	21 529,00
5152	Teplo	129 600,00	148 800,00	153 694,00	643 536,00	361 656,00
5153	Plyn	30 000,00	135 774,62	0,00	0,00	0,00
5154	Elektrická energie	1 605 315,50	1 556 145,50	2 004 876,00	1 664 931,00	2 881 810,00
5155	Pevná paliva	2 801 599,30	1 837 142,65	2 996 662,70	4 440 547,65	2 888 388,20
5156	Pohonné hmoty a maziva	387 105,00	446 491,61	328 195,00	341 266,00	504 670,00
515	Nákup vody, paliv a energie	4 953 619,80	4 124 354,38	5 487 166,70	7 112 985,65	6 658 053,20
5161	Služby pošt	19 699,50	18 221,50	19 810,00	17 626,00	15 894,00

5162	Služby telekomunikací a radiokomunikací	111 262,98	98 196,19	72 110,73	86 253,19	81 282,03
5163	Služby peněžních ústavů	168 015,00	178 318,50	181 352,00	188 136,00	176 967,00
5164	Nájemné	64 069,00	89 602,50	72 809,00	62 149,00	70 610,00
5165	Nájemné za půdu	518,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5166	Konzultační, poradenské a právní služby	135 065,00	111 265,00	401 982,00	237 464,00	504 000,00
5167	Služby školení a vzdělávání	17 959,00	33 652,00	31 106,00	13 810,00	18 370,00
5168	Služby zpracování dat	23 068,50	33 784,10	35 854,80	36 402,00	44 268,00
5169	Nákup ostatních služeb	2 226 666,60	2 689 088,10	2 721 145,58	2 522 167,62	3 032 848,17
516	Nákup služeb	2 766 323,58	3 252 127,89	3 536 170,11	3 164 007,81	3 944 239,20
5171	Opravy a udržování	1 055 743,60	1 775 031,60	5 259 742,25	4 629 372,00	3 726 005,26
5172	Programové vybavení	0,00	0,00	8 330,00	0,00	0,00
5173	Cestovné (tuzemské i zahraniční)	1 622,00	19 623,50	6 501,00	6 441,00	2 985,00
5175	Pohoštění	8 088,00	25 500,00	18 407,00	17 529,00	3 201,00
5178	Nájemné za nájem s právem koupě	59 421,96	207 536,41	169 143,00	92 463,00	92 463,00
517	Ostatní nákupy	1 124 875,56	2 027 691,51	5 462 123,25	4 745 805,00	3 824 654,26
5191	Zaplacené sankce	0,00	0,00	2 100,00	0,00	101,90
5192	Poskytnuté neinvestiční příspěvky a náhrady (část)	85 685,00	130 794,90	155 573,80	142 000,00	80 400,00
5193	Výdaje na dopravní územní obslužnost	245 000,00	284 500,00	481 900,00	294 800,00	406 600,00
5194	Věcné dary	32 936,50	43 864,50	47 752,00	52 612,00	43 387,00
519	Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhradami a věcnými dary	363 621,50	459 159,40	687 325,80	489 412,00	530 488,90
51	Neinvestiční nákupy a související výdaje	10 634 964,64	11 938 474,90	16 364 505,12	16 847 708,09	15 604 241,81
5222	Neinvestiční transfery občanským sdružením	2 926,00	6 032,00	6 040,00	82 024,00	315 128,00
5223	Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem	165 500,00	35 000,00	0,00	0,00	0,00
5229	Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	900,00	900,00	900,00	2 900,00	2 900,00
522	Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	169 326,00	41 932,00	6 940,00	84 924,00	318 028,00
52	Neinvestiční transfery obcím	169 326,00	41 932,00	6 940,00	84 924,00	318 028,00
5321	Neinvestiční transfery obcím	8 450,00	11 844,00	12 232,00	16 932,00	17 282,00
5329	Ostatní neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	37 200,00	37 625,00	37 700,00	38 125,00	38 000,00

532	Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	45 650,00	49 469,00	49 932,00	55 057,00	55 282,00
5331	Neinvestiční příspěvky zřízeným PO	1 190 000,00	1 141 677,00	1 766 000,00	1 558 154,00	1 700 000,00
5336	Neinvestiční dotace zřízeným PO	0,00	0,00	0,00	0,00	392 946,60
533	Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	1 190 000,00	1 141 677,00	1 766 000,00	1 558 154,00	2 092 946,60
5343	Převody jiným vlastním fondům a účtům nem. char. veř. rozp.	100 699,00	142 404,00	222 920,00	240 399,00	149 567,00
5345	Převody vlastním rozpočtovým účtům	8 852,00	1 394 630,00	5 741 901,00	1 717 874,00	900 000,00
534	Převody vlastním fondům	109 551,00	1 537 034,00	5 964 821,00	1 958 273,00	1 049 567,00
5361	Nákup kolků	5 200,00	2 130,00	6 400,00	2 150,00	6 750,00
5362	Platba daní a poplatků státnímu rozpočtu	783 909,63	584 026,00	-2 301 736,45	1 062 121,00	1 220 488,00
5363	Úhrady sankcí jiným rozpočtům	5 167,00	15 602,00	0,00	143,00	21 797,00
5364	Vratky veřejným rozpočtům ústřední úrovně transfery poskytujícím v minulém rozpočtovém období	228 804,40	0,00	144 702,40	102 187,35	256 872,00
5366	Výdaje finančního vypořádání minulých let mezi krajem	0,00	0,00	0,00	0,00	183 333,00
536	Ostatní neinvestiční transfery jiným veřejným rozpočtům	1 023 081,03	601 758,00	-2 150 634,05	1 166 601,35	1 689 240,00
53	Neinvestiční transfery a některé další platby rozpočtu	2 368 282,03	3 329 938,00	5 630 118,95	4 738 085,35	4 887 035,60
5424	Náhrady mezd v době nemoci	0,00	0,00	7 982,00	10 606,00	2 404,00
542	Náhrady placené obyvatelstvu	0,00	0,00	7 982,00	10 606,00	2 404,00
54	Neinvestiční transfery obyvatelstvu	0,00	0,00	7 982,00	10 606,00	2 404,00
5909	Ostatní neinvestiční výdaje jinam nezařazené	0,00	0,00	47 500,00	0,00	0,00
59	Ostatní neinvestiční výdaje	0,00	0,00	47 500,00	0,00	0,00
5	Běžné výdaje (třída 5)	17 503 976,67	20 404 341,90	27 149 108,07	27 140 858,44	25 672 209,41
6111	Programové vybavení	0,00	0,00	0,00	22 093,20	0,00
6119	Ostatní nákup dlouhodobého nehmotného majetku	330 000,00	0,00	101 150,00	145 000,00	3 850,00
611	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	330 000,00	0,00	101 150,00	167 093,20	3 850,00
6121	Budovy, haly a stavby	17 339 335,94	7 550 330,70	33 264 181,22	13 238 500,40	651 835,52

6123	Dopravní prostředky	0,00	0,00	25 000,00	0,00	0,00
6122	Stroje, přístroje a zařízení	0,00	149 519,00	189 711,00	143 000,00	0,00
6127	Umělecká díla a předměty	0,00	9 780,00	0,00	0,00	0,00
612	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	17 339 335,94	7 709 629,70	33 478 892,22	13 381 500,40	651 835,52
6130	Pozemky	15 360,00	28 970,00	0,00	20 000,00	0,00
613	Pozemky	15 360,00	28 970,00	0,00	20 000,00	0,00
61	Investiční nákupy a související výdaje	17 684 695,94	7 738 599,70	33 580 042,22	13 568 593,60	655 685,52
6460	Investiční půjčené prostředky obyvatelstvu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
646	Investiční půjčené prostředky obyvatelstvu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
64	Investiční půjčené prostředky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Kapitálové výdaje (třída 6)	17 684 695,94	7 738 599,70	33 580 042,22	13 568 593,60	655 685,52
	Výdaje celkem (třída 5 + 6)	35 188 672,61	28 142 941,60	60 729 150,29	40 709 452,04	26 327 894,93

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov.

Příloha č. 6 Náměstí v minulosti



Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov.

Příloha č. 7 Současný stav náměstí



Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov.

Příloha č. 8 Vizualizace náměstí po rekonstrukci



Zdroj: vlastní zpracování na základě interních materiálů poskytnutých obcí Bouzov.